

Komisja Europejska

Leader+ *Magazine*

W CENTRUM UWAGI
Wykorzystanie nowego
***know-how* i nowych**
technologii

PL
2 • 2005

Leader+ Magazine

4 Leader+ w akcji

6 Najważniejsze wstępne ustalenia programu Leader+

8 W centrum uwagi: wykorzystywanie nowego *know-how* i nowych technologii

- Zjednoczone Królestwo: Projekt Wirtualnego Ośrodka Edukacyjnego w Breadalbane
- Hiszpania: Projekt @CERCA
- Luksemburg: Kawiarenki internetowe na wsi

15 Zwiększanie wartości produktów lokalnych

- Włochy: Strategia na rzecz wysokiej jakości produktów z regionu Montiferru na Sardynii
- Zjednoczone Królestwo: Reaktywowanie zbiorów trzciny i turzycy na rozlewiskach Norfolk Broads

20 Jak najlepsze wykorzystanie zasobów naturalnych i kulturowych

- Niemcy: W drodze do stania się regionem
- Dania: Wiaty dla wycieczkowiczów zwiedzających duńskie krajobrazy

27 Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich

- Szwecja: Sheena – zespół muzyczny, który zagrał właściwą nutę
- Finlandia: Ochrona społeczności wiejskiej w Vasikka-Aho

32 Współpraca w rozwoju obszarów wiejskich

- Austria i Niemcy: Ponadnarodowe kształcenie w zakresie przewodnictwa kultury i zarządzania muzeami regionalnymi
- Niderlandy – Niemcy: Partnerstwo Spreewaldu i Noordwest Overijssel

39 Kobiety i młodzież w Leader+

- Irlandia: Kobiety liderami – nadanie właściwego biegu rozwojowi społeczności wiejskiej
- Niderlandy: Centrum Młodzieżowe „De Buren”

44 Nowe państwa członkowskie

Kraj w centrum uwagi: Republika Czeska

48 Wiadomości Leader+

- Seminarium Leader+: „Nowe *know-how* i nowe technologie na obszarach wiejskich”, Finlandia, 6–10 kwietnia 2005 r.
- Nowy wygląd strony internetowej Leader+

Niniejsze czasopismo Komisji Europejskiej ma na celu ułatwienie dostępu społeczeństwu do informacji dotyczących inicjatywy wspólnotowej Leader+. Naszym celem jest rozpowszechnianie rzetelnych i aktualnych informacji. Gdy zostaniemy powiadomieni o błędach, dołożymy wszelkich starań, aby je skorygować. Jednakże Komisja uchyla się od wszelkiej odpowiedzialności, jeśli chodzi o informacje zawarte w niniejszym czasopiśmie, mianowicie w zakresie danych finansowych związanych z opisanymi projektami, a w szczególności w odniesieniu do dopuszczalności wydatków. Dlatego też czytelnicy powinni zachować niezbędne środki ostrożności, zanim posłużą się tymi informacjami, które będą wykorzystywać na własną odpowiedzialność.

Jednym słowem...

Mariann Fischer Boel,

komisarz ds. rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich

W centrum uwagi drugiego numeru Leader+ Magazine będzie temat strategiczny „Wykorzystanie nowego *know-how* i nowych technologii na obszarach wiejskich”. Mimo iż nie jest to najczęściej wybierany z czterech tematów Leader+, odgrywa kluczową rolę we wspieraniu projektów Leader, takich jak „Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich”. Temat ten został omówiony w dalszej części niniejszego numeru, pojawia się on zresztą w kilku artykułach.

Jak wiadomo, Leader odgrywa zasadniczą rolę w promowaniu innowacji na obszarach wiejskich i otwiera nowe drogi rozwoju lokalnego. Jedną z dróg innowacji jest identyfikacja i modernizacja lokalnych zasobów i potencjału. Nowe możliwości rozwoju nie zawsze łatwo określić. Badania wymagają dużego nakładu pracy wolontariuszy, kreatywności i konsultacji lokalnych.

Wspólnotowa inicjatywa wnosi też wkład w zrównoważenie procesów rozwoju na szczebli lokalnym dzięki wzajemnym powiązaniom lub tworzeniu synergii pomiędzy istniejącymi łańcuchami zwiększającymi wartość produktów i usług (podejście zintegrowane).

Ta inicjatywa to inwestycja w kapitał społeczny, który również budzi zainteresowanie nauką miejscowej ludności. Służy jako narzędzie kształcenia i proces nauczania dla wszystkich zaangażowanych stron.

Organizowanie sieci kontaktów, kluczowy element metody Leader, to główny sposób upowszechniania i transferu *know-how* i innowacyjnych praktyk na obszarach wiejskich w UE.

W bardziej pragmatycznym ujęciu innowacje w ramach Leader są uważane za „coś nowego w terenie”, ponieważ pilotażowe strategie lokalne mogą finansować działania eksperymentalne, które nie znalazłyby finansowania w innych warunkach.

Wyrażam przekonanie, że Leader+ może wnieść poważny wkład w realizację strategii lizbońskiej. Ta 10-letnia strategia, przyjęta w marcu 2000 r., stanowi zobowiązanie do odnowy gospodarczej, społecznej i środowiskowej w UE. Musimy tworzyć nowe miejsca pracy i nowe możliwości na obszarach wiejskich, zwłaszcza dla młodych ludzi i kobiet, optymalnie wykorzystywać technologie i wdrażać innowacje.

W przyszłości nacisk na partnerstwo, działania oddolne i zaangażowanie na poziomie lokalnym staną się kluczowym elementem nowej polityki rozwoju wsi. Na następny okres programowania na lata 2007–2013 Komisja proponowała włączenie podejścia Leader do programów rozwoju wsi. Takie podejście nie tylko wprowadzi więcej inno-

wacji do programów rozwoju wsi, ale również implikuje upowszechnienie stylu zarządzania Leader w całej Europie: planowanie i realizację programów rozwoju wsi w perspektywie oddolnej, na podstawie organizowania sieci kontaktów lokalnych i współpracy międzyterytorialnej.

Każdy obszar wiejski stawia czoła wyzwaniom globalnej gospodarki; brak innowacji prowadzi do osłabienia gospodarki, zmniejszenia liczby ludności i pogorszenia lokalnych usług. Drugi numer Leader+ Magazine stanowi odpowiedź obszarów wiejskich na te wyzwania. W szczególności istnieje kilka projektów, które demonstrują kreatywność i zdolności innowacyjne mieszkańców wsi.

Magna Mater – wzornictwo dla rzemiosła

Państwo członkowskie:
Portugalia
Region: Azory
Nazwa LGD: ADELIAÇOR
i ASDEPR
Ludność: 106 603
Powierzchnia: 1540 km²
Całkowity koszt projektu:
33 174 euro
UE: 14 573 euro
Inne fundusze publiczne:
7852 euro
Fundusze prywatne:
10 749 euro

Magna Mater to projekt na Azorach, zorganizowany przez partnerstwo czterech instytucji: ADELIAÇOR (stowarzyszenie rozwoju lokalnego), ASDEPR (stowarzyszenie rozwoju lokalnego), Centro Regional de Apoio ao Artesanato (regionalne centrum promocji rzemiosła) i PPART (program promocji rzemiosła).

Projekt rozszerza w innowacyjny sposób udział wzornictwa w tradycyjnym rzemiośle na wyspach, a mianowicie koronki szydełkowej, haftu (tiul na słomie, *matiz*, w którym stosowane są nici w różnych odcieniach niebieskiego), tkactwa i ceramiki. We wrześniu 2002 r. dwie grupy, w których skład wchodziłi studenci ostatniego roku wydziału wzornictwa na Uniwersytecie Aveiro oraz azorscy producenci rękodzieła, pracowali wspólnie podczas warsztatów na wyspach São Miguel i Faial, a wyniki ich prac zostały pokazane na wystawie na wyspie Faial.

Warsztaty zademonstrowały znaczenie współpracy projektantów i rzemieślników, ponieważ jego wynikiem było innowacyjne wykorzystanie tradycyjnych wzorów, nowe techniki i zróżnicowanie produktów. Była to również doskonała możliwość do dzielenia się wiedzą i umiejętnościami pomiędzy rzemieślnikami z różnych branż. Projekt może być zastosowany jako wzorcowy w innych rzemiosłach i regionach.

Osoba kontaktowa:

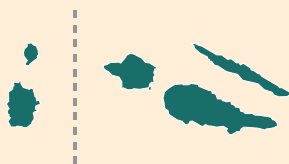
Arlene Goulart
Teresa Alvernaz

E-mail:

adeliacor@mail.telepac.pt
asdepr@mail.telepac.pt

Internet: www.adeliacor.org
www.asdepr.com.pt

Zdjęcie: jednostka Portugalskiej Sieci Krajowej

Mobilna siła robocza w Vannes

Państwo członkowskie:
Francja
Region: Bretania
Nazwa LGD:
Pays de Vannes
Ludność: 66 000
Powierzchnia: 1107 km²
Całkowity koszt projektu:
8056 euro
UE: 1208 euro
Fundusze prywatne:
6848 euro

Na tym obszarze Leader+ był realizowany po raz pierwszy. Projekt został rozpoczęty w 2002 r., kiedy gospodarka regionu ucierpiała wskutek kryzysu w sektorze drobiu. Otwarto nowy mobilny ośrodek oceny siły roboczej dzięki uzyskaniu pozwoleń i funduszy, które umożliwiły zakup używanego pojazdu (o wartości 7600 euro). Jedyną pozycją, jaka pozostała do uregulowania, to zapłata za transport i wyposażenie biura.

Zdaniem koordynatora Leader+, Anne-Cécile Bellazreg, ten projekt „doskonale dostosowany jest do potrzeb grupy docelowej programu – kobiet i młodzieży”. W rzeczywistości większość osób, które skorzystały z tej placówki, miała poniżej 26 lat. Dotychczasowym osiągnięciem projektu jest przyczynienie się do ponownego znalezienia pracy przez ponad 20 osób, jakkolwiek na różnych warunkach (umowy na czas określony i/lub nieokreślony, umowy o dzieło, umowy agencyjne itp.). Powodzenie programu nie przesłania jednak napotkanych trudności, takich jak brak praktycznych informacji dla przyjezdnych, którzy zamierzają się osiedlić na tym obszarze, oraz informacji dotyczących narkomanii, alkoholizmu i przemocy w rodzinie.

– Bez dotacji z Leader+, musielibyśmy prowadzić działalność w innym miejscu – wyjaśniła Anne-Cécile Bellazreg. – To również paszport, który otworzył wiele drzwi.

Instytucje na obszarach wiejskich nie zawsze są przygotowane do zmiany starych przyzwyczajeń. Jednak okręg Pays de Vannes zamierza realizować do 2006 r. dalsze inicjatywy, typu przyuczanie bezrobotnej młodzieży przez emerytów, publiczne zgromadzenia, wypożyczanie gier lub opieka nad dziećmi w nietypowych godzinach.

Osoba kontaktowa:

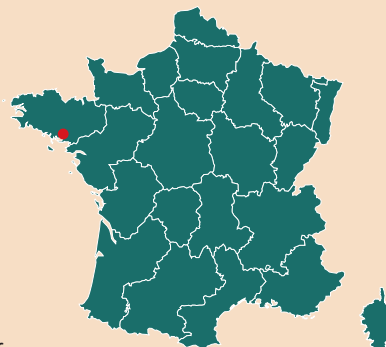
Anne-Cécile Bellazreg

E-mail:

pays.de.vannes@tiscali.fr

Internet: b.d.

Zdjęcie: jednostka Francuskiej Sieci Krajowej

Rada Młodzieży przemawia w imieniu młodych ludzi

Państwo członkowskie:
Finlandia
Region, okręg: Järvisseutu i Härmänmaa, Ostrobothnia Południowa
Nazwa LGD: LGD Aisapari
Ludność: 52 000
Powierzchnia: 3956 km²
Całkowity koszt projektu: 15 000 euro
UE: 7500 euro
Inne fundusze publiczne: 7500 euro

W okręgu Järvisseutu (rejon Ostrobothnia Południowa na zachodzie Finlandii) poglądy młodych ludzi nie zawsze były reprezentowane. W wyniku badania wstępnego, sfinansowanego przez Leader+, została utworzona Okręgowa Rada Młodzieży jako organ reprezentujący młodych ludzi mieszkających na tym obszarze. Podstawową ideą projektu było przyczynienie się do tego, by młodzi ludzie poczuli, że są częścią regionu, a ich poglądy są znane.

W wyniku badania wstępnego kierownik projektu, Taru Volotinen, założyła grupę aktywnej młodzieży (w wieku od 16 do 18 lat) w każdej z pięciu gmin. Następnie grupy te połączyły się, tworząc Okręgową Radę Młodzieży. Okręg Järvisseutu składa się z pięciu gmin, a przynajmniej jeden członek z każdej z nich wchodzi w skład Rady Młodzieży.

Taru Volotinen rozmawiała z młodzieżą i odkryła, czego brakowało we wsiach, w których ona żyje. Wyniki pokazały, że młodzież pragnie dostępu do informacji i wydarzeń. Grupy omówiły również, jaki byłby idealny zestaw witryn internetowych dla młodzieży z Järvisseutu i ich wygląd. Młodzi ludzie zaplanowali też sposób funkcjonowania Rady Młodzieży i doszli do wniosku, że młodzieżowe punkty informacyjne są potrzebne w pięciu gminach w regionie. Witryna internetowa www.nuotio.fi została stworzona zgodnie z projektem własnym młodzieży. Okręgowa grupa młodzieżowa prowadzi udaną działalność jako Rada Młodzieży i organizuje imprezy dla młodzieży.

Obecnie celem jest informowanie młodzieży o Radzie Młodzieży oraz o istnieniu jej witryny internetowej i jednocześnie włączanie możliwie największej liczby młodych ludzi w proces decyzyjny na szczeblu lokalnym. Kładąc nacisk na wydatki, Rada Młodzieży dba, by ograniczone środki pieniężne, jakimi dysponuje, były przeznaczane na działania młodzieżowe interesujące możliwie największą liczbę osób.

Osoba kontaktowa: Ilpo Kakko
E-mail: ilpo.kakko@aisapari.net
Internet: www.aisapari.net

Zdjęcie przekazała LGD Aisapari

Grecki obóz dla dzieci

Państwo członkowskie :
Grecja
Region: Peloponez
Nazwa LGD: Olympia Development S.A.
Ludność: 56 598
Powierzchnia: 1556 km²
Całkowity koszt projektu: 436 615 euro
UE: 151 765 euro
Inne fundusze publiczne: 89 723 euro
Fundusze prywatne: 195 127 euro

Obóz, początkowo finansowany przez Leader II, położony na 21 akrach ziemi w regionie Palaiofanaro Frixas Olympia, obecnie planuje rozbudowę w ramach Leader+. Obóz rozpoczął działalność w 1999 r. i oferuje trzy turnusy od czerwca do września. Każdy turnus trwa 22 dni. Istniejący ośrodek będzie rozbudowany, a liczba miejsc dla dzieci w wieku od 5 do 15 lat zwiększy się ze 160 do 280. Ośrodek będzie rozwijać działalność w zakresie szkolenia uczestników obozów w zakresie obsługi komputera i Internetu, organizowania pieszych wypraw i wycieczek, rozwoju ekoturystyki i agroturystyki nadrzecznej itp.

Budynek i teren obozu będzie dostosowany do istniejącej architektury i krajobrazu naturalnego, będą tam drewniane budynki, pawilony i pergole, użyty zostanie kamień brukowy z regionu Arta itp. W ramach projektu obsada kadrowa licząca 33 osoby będzie powiększona o dodatkowych osiem osób; kadra dysponuje wiedzą merytoryczną z różnych dziedzin, potrzebną do wykonania zaplanowanych działań.

Osoba kontaktowa:
Gavou Anastasia
E-mail: anol@otenet.gr
Internet: www.anol.gr

Zdjęcie: jednostka Greckiej Sieci Krajowej

Najważniejsze wstępne ustalenia programu Leader+

Z przyjemnością przedstawiamy część wyników wstępnej analizy programu Leader+ na podstawie wspólnych wskaźników monitoringowych z 2003 r. Dane te zostały przedstawione Komitetowi Sterującemu Leader+ w Brukseli dnia 6 grudnia 2004 r.

W ujęciu geograficznym obszar objęty programem Leader+ rozciąga się od Orkney na Północnym Atlantyku do Wschodniej Gujany w Ameryce Południowej. Na tym obszarze unijna „piętnastka” ma 892 Lokalne Grupy Działania

(LGD), które reprezentują prawie 52 miliony ludzi. Obszar objęty programem to około 1568 000 kilometrów kwadratowych, czyli niemal połowa powierzchni unijnej „piętnastki”.

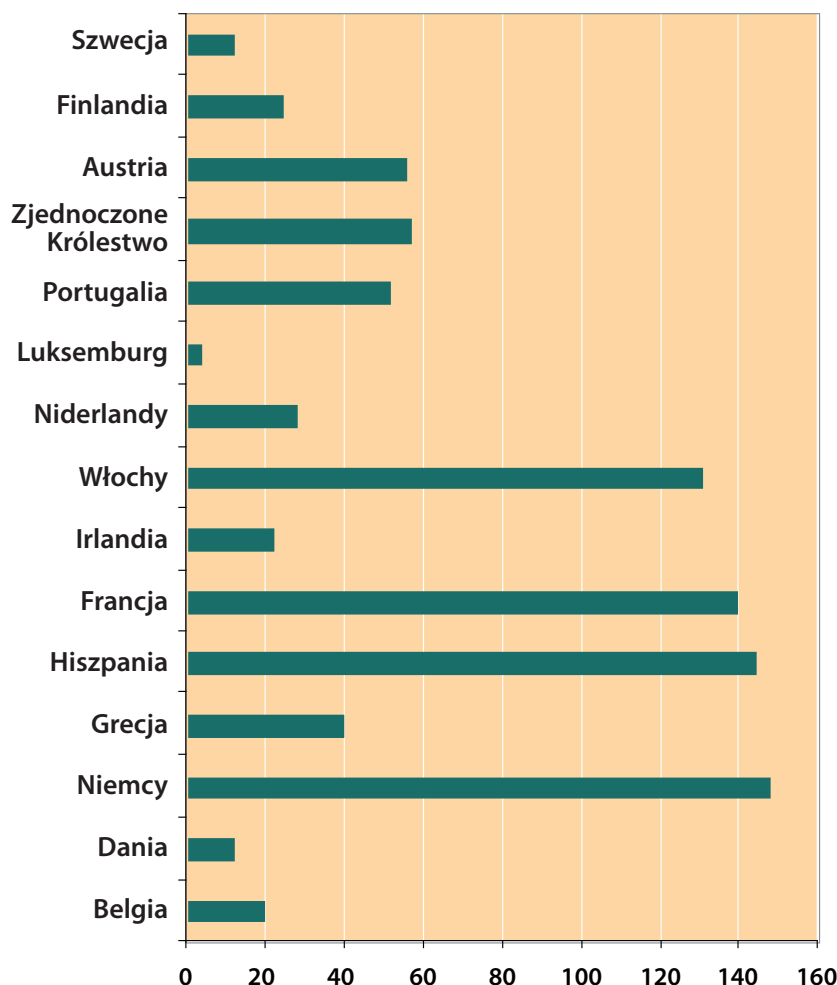
Ilość wybranych LGD różni się w zależności od kraju: najmniej w Luksemburgu (4), natomiast najwięcej w Niemczech (148). W ramach inicjatywy Leader+ na początku programu LGD muszą wybrać priorytetowy temat z dostępnych czterech lub większej ich liczby – jeżeli państwo członkowskie

dodało temat(-y) krajowy(-e). Przykładowo przyjmowanie nowych mieszkańców i przedsiębiorstw, kobiety i młodzież to tematy dodatkowe we Francji. LGD może również połączyć kilka tematów. Poniższy wykres przedstawia podział LGD w zależności od kraju i tematu.

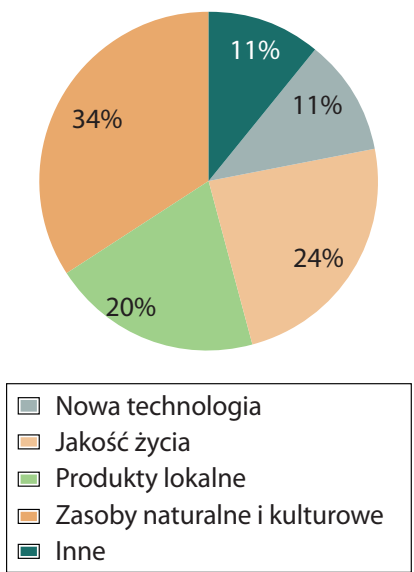
W ramach Działania 2 (Wspieranie współpracy między terytoriami wiejskimi) partnerstwa istnieją w większości pomiędzy 15 państwami członkowskimi UE, przy czym siedmiu partnerów współpracujących pochodzi z pięciu nowych państw członkowskich: Łotwy, Słowenii, Słowacji, Polski i Cypru. Kilkunastu partnerów pochodzi też z krajów położonych poza terytorium UE: Szwajcarii, Serbii i Czarnogóry, Islandii, Norwegii, Tunezji, Azerbejdżanu, Gruzji, Rosji, Brazylii i Kanady.

Brak specjalnych kryteriów krajowych do wspólnotowych wytycznych dotyczących wspólnych projektów. Niektóre rodzaje wspólnych działań/produktów, które zostały zatwierdzone, obejmują: produkty komunikacyjne (witryny internetowe, broszury, publikacje, filmy itp.), szkolenia (seminaria, wykłady, warsztaty, wizyty studyjne), badania i opracowania, opracowanie strategii marketingowej i rozwój produktów, promocję (udział w konfe-

Ilość wybranych LGD

Tematy priorytetowe Leader +
(%) wybrane przez LGD

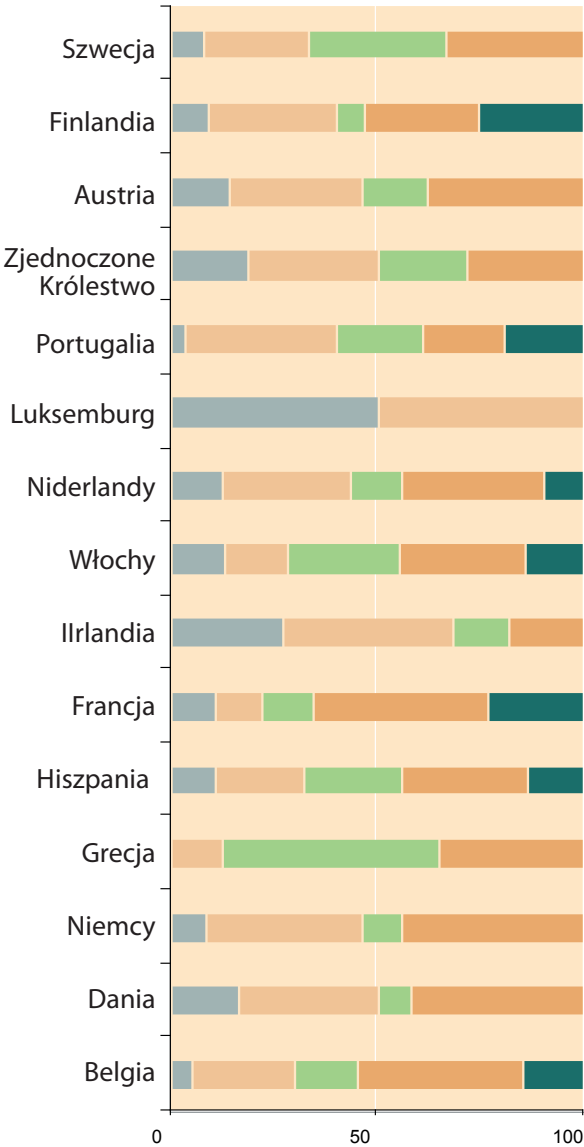

rencjach, targach), organizowanie wydarzeń (np. wystawy) oraz inwestycje.

W ponad połowie tych programów nie ma ustalonych rund składania projektów do zatwierdzenia – w niektórych są dwie rundy rocznie (22 programów), jedna runda (1) lub cztery rundy w roku (1).

Badanie wskazuje, że proces zatwierdzenia projektów ponadnarodowych może spowodować zator w procesie współpracy. Jest to głównie spowodowane różnicami w etapach realizacji programów. Inne przeszkody wynikają z braku zharmonizowanych procedur zatwierdzania projektów ponadnarodowych (długie terminy, trudności z uzyskaniem zatwierdzenia) oraz niewystarczającego poziomu informacji o procedurach krajowych dotyczących Działania 2.

Aby zachęcić LGD do rozpoczęcia współpracy ponadnarodowej, potrzebna jest lepsza wymiana informacji oraz wspólnych struktur ramowych współpracy. Obserwatorium Leader+ zajmie się tą sprawą z wykorzystaniem szeregu metod współpracy, takich jak dokumentacja, seminaria oraz ulepszanie istniejących metod szukania partnerów. Szczegółowe informacje na ten temat znajdują się na stronie internetowej Leader+ (<http://europa.eu.int/comm/leaderplus>).

W centrum uwagi: WYKORZYSTYWANIE NOWEGO KNOW-HOW I NOWYCH TECHNOLOGII

Z ustaleń inicjatywy Leader+ wynika, że „Wykorzystywanie nowego know-how i nowych technologii” było najrzadziej wybieranym z czterech tematów pionowych – 11% wszystkich wybranych projektów. Jednak fakt wyboru tego tematu przez mniejszą liczbę LGD (Lokalnych Grup Działania) nie daje pełnego obrazu sytuacji, ponieważ ma ona również wymiar poziomy. W licznych projektach nowe know-how i nowe technologie są wykorzystywane jako wsparcie projektów z innego obszaru tematycznego i to wydanie zawiera przykłady takiego działania.

Internet i powiązana z nim technologia są powszechnie stosowane w rozwoju wsi. W projektach recenzowanych w tej sekcji można dostrzec stosowanie takiej samej technologii w zróżnicowany i innowacyjny sposób dla osiągnięcia podobnych celów, głównie integracji lokalnej ludności zarówno ze społecznością wiejską jak i ze społeczeństwem informacyjnym. Jednak na obszarach wiejskich wykorzystanie nowego know-how i nowych technologii nie tylko służy do celów informacyjnych i komunikacji. W równym stopniu dotyczy nauki i szkoleń na odległość, zarządzania środowiskiem, opieki zdrowotnej, energii odnawialnej, uprawy roli i produktów morskich oraz alternatywnych upraw i biotechnologii.

Generalnie „wiedzieć jak” nie zawsze jest tożsame z innowacją technologiczną, która oznacza, że lepsze lub szersze wykorzystanie tego, co istnieje, może być odpowiedniejsze. Pod tym względem technologia lub wiedza specjalistyczna powinny być odpowiednie dla odbiorców docelowych. Postawa społeczna i kulturalna kobiet, młodzieży i tradycyjnych rolników będzie różnić się od postawy nowych przedsiębiorców wchodzących na obszar wiejski spoza regionu. Podobnie, dla poszczególnych obszarów tematycznych nakreślonych powyżej, możemy zastanowić się, w jaki sposób nowa wiedza specjalistyczna i nowa technologia może być wykorzystana do pobudzenia nie tylko rozwoju wsi, ale również rozwoju samej technologii.

W przypadku energii odnawialnej obszary wiejskie często przodują w rozwoju. To nie dziwi, ponieważ projekty energetyczne oparte na lokalnie uprawianych lub pozyskiwanych materiałach, takich jak drewno, biomasa, metan z odzysku i woda, są często bezpośrednio związane z innymi priorytetami wiejskimi, takimi jak dywersyfikacja wsi i korzyści skali dla zbiorowych zakładów przetwórczych. W projektach Leader+ te powiązania mają znaczenie, ponieważ same w sobie mają potencjał generowania bezpośrednich, lokalnych korzyści – zarówno ekonomicznych jak i środowiskowych.

W świetle polityki społeczno-ekonomicznej Unii Europejskiej wdrożenie nowych technologii i rozwój branż „opartych na wiedzy” stanowi istotny element, ponieważ dają one wyraźne skutki dla konkurencyjności, zatrudnienia i społeczeństwa informacyjnego. Strategiczne wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT) jest pomocne w zbliżaniu odległych rynków, rozwoju sieci wiedzy oraz przeciwdziałaniu wyłączeniu społecznemu. Dla małych przedsiębiorstw ICT może często stanowić pomoc potrzebną w kluczowych badaniach, zwłaszcza w zakresie wprowadzania na rynek nowych produktów. Deklaracja z Walencji z lutego 2003 r. stanowi, że:

„Obszary wiejskie to podstawowy atut europejski, który może zrealizować swój pełny potencjał dzięki wykorzystaniu nowych technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT) do poprawy jakości życia i możliwości zatrudnienia obywateli na obszarach wiejskich, wzmocnienia rozwoju gospodarki wiejskiej,

zarówno w sektorze tradycyjnym, jak i w nowych sektorach, umożliwiając pełną integrację obszarów wiejskich i uczestniczenie w europejskiej gospodarce opartej na wiedzy.”

Europejska Konferencja „Społeczeństwo informacyjne jako kluczowa siła napędowa rozwoju wsi” Walencja, luty 2003 r.

W ramach Leader+ istnieje szereg różnych sposobów wykorzystywania nowego know-how i nowej technologii w projekcie, co ma pozytywny wpływ na pracę i życie ludzi mieszkających na danym terenie.

Nauka korzystania z ICT
na szkockiej wsi

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Pilotażowy projekt zapewnienia przenośnej infrastruktury ICT jako możliwość uczenia się nowych umiejętności na szkockiej wsi

Projekt Wirtualnego Ośrodka Edukacyjnego w Breadalbane

Projekt Wirtualnego Ośrodka Edukacyjnego w Breadalbane realizuje miejscowa ludność, aby rozwiązać problem braku dostępu do urzędów i szkoleń w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT). Projekt jest realizowany na obszarze wiejskim w północno-zachodnim okręgu górskim Stirling, który obecnie został przemianowany na Breadalbane przez Dyрекcję Parku Narodowego Loch Lomond & Trossachs. Wstępnie jest realizowany jako jednoroczny projekt pilotażowy, kończący się w kwietniu 2005 r. To jedyny wirtualny ośrodek edukacyjny nauki oparty na gminie i prowadzony przez nią.

Mimo iż nauka jest bardzo realna, nazywana jest wirtualną, ponieważ nie jest to projekt z cegieł z zaprawą, ale mobilny, przenośny projekt realizowany w budynkach gminnych istniejących na tym obszarze. Celem projektu jest stworzenie ośrodka edukacyjnego w każdej gminie, który będzie oferował szkolenia w ustalonych dniach i godzinach. Ma on zachęcić do samodzielnej nauki wiele osób mieszkających na tym obszarze, którzy obecnie nie mają dostępu do modemu i szybkiego sprzętu ICT oraz szkoleń.

Finansowanie z Leader+ umożliwiło zakup laptopów i zainstalowanie szerokopasmowych połączeń w pomieszczeniach gminnych, które zapewniają najnowsze zasoby ICT trzem gminom. Te trzy lokalizacje zostały ustalone i, po konsultacjach z mieszkańcami sześciu innych gmin, wyposażone w dostęp szerokopasmowy.

Instalacja połączeń

Realizatorzy projektu mieli nadzieję na wprowadzenie połączeń szerokopasmowych we wszystkich trzech domach

kultury w ciągu roku pilotażowego, jednak w rzeczywistości proces był wolniejszy, niż przewidywano, i wyposażony został tylko jeden dom kultury w Tyndrum. Opóźnienia są spowodowane ilością czasu i wysiłkiem, jakie grupa zarządzająca włożyła w zadanie, aby ludność miejscowa w każdej gminie była zadowolona z lokalizacji ośrodka. Ważne jest, aby każdy ośrodek edukacyjny znajdował się w miejscu, w którym będzie wykorzystywany w maksymalny sposób, aby uzyskać maksymalne korzyści pod względem rozwoju społeczno-ekonomicznego obszaru.

Bardzo ważną częścią projektu było pozyskanie wystarczających środków finansowych, aby móc oferować takiego samego rodzaju dotacje do kursów, jakie zapewniają college'e, tak aby nikt, kto chce się uczyć, nie został pozbawiony tej możliwości. Do dnia dzisiejszego odbyły się kursy podstawowej obsługi komputera, fotografii cyfrowej i kursy na Europejskie Komputerowe Prawo Jazdy¹. Istnieją też plany współpracy ze szkołami i rodzicami, aby umożliwić im wspieranie korzystania z Internetu przez dzieci, oraz z lokalną młodzieżą, co wiąże się z korzystaniem z laptopów i Internetu.

Oprócz tych kursów dwa razy w tygodniu odbywają się internetowe sesje w domu kultury w Tyndrum, gdzie każdy

¹ Europejskie Komputerowe Prawo Jazdy (ECDL) to zaświadczenie umożliwiające potwierdzenie podstawowych umiejętności posiadacza w zakresie obsługi aktualnych aplikacji przetwarzania danych. Składa się z siedmiu modułów. Szczegółowe informacje na stronie <http://www.ecdl.com>

Ośrodki kształcenia uczą niezbędnych umiejętności

może przyjść i korzystać bez ograniczeń z Internetu. Jednym z celów jest zachęcanie ludzi do zapisywania się na kursy nauki na odległość. W czasie przygotowywania tego artykułu na takie kursy zapisały się trzy kobiety, które cieszyły się możliwością nauki w środowisku, gdzie pomoc techniczna jest dostępna w formie asystenta trenera, który jest dostępny podczas sesji.

Korzyści z uczenia się z Leader+

W powszechnej opinii kluczem do sukcesu tego projektu było przede wszystkim zatrudnienie lokalnego koordynatora do kierowania projektem z pomocą grupy zarządzającej, działającej na zasadzie wolontariatu. Znaczenie tej roli wzrosło wraz z rozwojem projektu.

Pomoc techniczna w zakresie laptopów okazała się również istotna. Z laptopów korzystały różne osoby na sesjach internetowych, odbywających się dwa razy w tygodniu, zatem dużo czasu zajmowało rozwiązywanie problemów wywołanych wirusami itp.

Śródkresowa ocena projektu wykazała pewne pozytywne wyniki. Wieś Tyndrum, gdzie projekt koncentrował się na etapie początkowym, ma normalnie populację rzędu 150 osób, chociaż mieszkańców jest więcej, głównie dlatego, że młodzi ludzie pracują w dużych hotelach w okolicy. Jako że dostępnych było 10 laptopów, ludzie często ustawiali się w kolejce, aby z nich skorzystać. Pozostało jednak jeszcze dużo do zrobienia pod względem zachęcenia większej liczby ludności miejscowej do korzystania z ośrodka.

Popularnością cieszyły się też kursy z instruktorami, na których uczyli miejscowi mieszkańcy. Była możliwość zaferowania nauki na zasadzie „student – nauczyciel” w przypadku osób, które nie posiadają umiejętności lub odwagi, aby uczestniczyć w nauce grupowej. Wyniki za pierwszych dziewięć miesięcy realizacji projektu wykazały, że z takiej pomocy skorzystało 71 kobiet i 35 młodych osób. Wcześniej kursy były ograniczone wymogiem college'ów kształcenia ustawicznego, że w każdym kursie musi uczestniczyć przynajmniej osiem osób. Ten wymóg był trudny do spełnienia na tym obszarze wiejskim, gdzie zajęcia często nie mogły odbyć się, ponieważ zapisało się na nie mniej niż osiem osób. W programie Leader+ kursy odbywają się niezależnie od liczby osób, które chcą w nich uczestniczyć.

Inna korzyść płynąca z projektu to wzrost dochodów domów kultury. Te placówki to główne ośrodki wiejskie, którym często nie starcza na pokrycie kosztów utrzymania. Dzięki regularnemu korzystaniu z domów kultury Leader+ zapewnił im bardzo potrzebne dochody. Projekt przyczynił

się do pobudzenia dyskusji na temat dostępu szerokopasmowego nie tylko dla wsi Breadalbane, ale również dla wszystkich wsi w Szkocji.

Oprócz Leader+ projekt był finansowany z dotacji bezpośrednich, Funduszu Planowania Gminnego Rady Stirling, Carnegie UK, Awards for All oraz Programu Dotacji Gminnych Rady Stirling. Główne środki finansowe pochodziły z Leader+ i niemożliwe byłoby rozpoczęcie projektu pilotażowego bez jego pomocy. Ponadto kierownik programu wciąż służy pomocą i jest zainteresowany rozwojem projektu, co stanowi realne źródło zachęty. Projekt szuka finansowania na następne trzy lata i w dłuższym horyzoncie czasowym, mając nadzieję, że realizowane usługi będą uznane za cenne zasoby umożliwiające szkolenia i poprawę możliwości zatrudnienia na tym obszarze wiejskim, co pozwoliłoby uzyskać dostęp do finansowania ze źródeł ustawowych.

Wirtualny Ośrodek Edukacyjny w Breadalbane

Państwo członkowskie: Zjednoczone Królestwo

Region, okręg: Szkocja, Breadalbane

Nazwa LGD: LGD Lomond i Rural Stirling

Ludność: 2500

Powierzchnia: 2437 km²

Całkowity koszt projektu: 98 000 euro

UE: 48 300 euro

Inne fundusze publiczne: 35 000 euro

Fundusze prywatne: 14 700 euro

Osoba kontaktowa: Suzanne Player

Adres: Tyndrum Village Hall, Tyndrum, FK20, Stirlingshire, Szkocja

Tel. (44)15 67 82 01 54

E-mail: players@stirling.gov.uk

Zdjęcia przekazała LGD Lomond i Rural Stirling

Ze wzrokiem wbitym
w klawiaturę...

HISZPANIA

Rozwój innowacyjnego podejścia regionalnego do strategii włączania ICT w celu wypełnienia „przepaści cyfrowej” i zapewnienia miejsca w przyszłości

Projekt @CERCA

Rzeczywistość przemian technologicznych niesie ze sobą nowe aspekty nierówności społecznej, zwłaszcza pomiędzy użytkownikami i osobami, które nie korzystają z technologii informatycznych, powszechnie zwane „przepaścią cyfrową”. To nowe zagrożenie dyskryminacją społeczną odgrywa również ważną rolę w rozwoju środowiska wiejskiego. Prowadzi do sytuacji, w której obszary wiejskie są upośledzone w stosunku do świata miejskiego pod względem dostępu i korzystania z podobnych możliwości.

Zbliżenie w ramach @CERCA

@CERCA to projekt, który zrodziła potrzeba radzenia sobie z zależnością od nowych technologii dla dobra mieszkańców wsi w przyszłości. To projekt kooperacyjny, który pod egidą Leader+ będzie rozważać „podejście do nowych technologii w celu eliminowania wyłączenia społecznego ludności wiejskiej”.

Ta idea złączyła dwanaście Grup Rozwoju Wsi w Andaluzji, które obejmują 179 gmin. Połączyły one swoje siły, aby realizować ten ekscytujący projekt. Są to: Asociación para el Desarrollo del Guadajoz y Campiña Este (Kordoba), Grupo de Desarrollo Rural ‘Almanzora’ (Almería), Grupo de Desarrollo Rural del Valle de Lecrín-Temple y Costa Interior ‘Aprovalle-Temple’ (Granada), Asociación Grupo de Acción Local ‘Campiña Sur’ (Kordoba), Asociación para el Desarrollo del Condado de Huelva ‘Adercon’ (Huelva), Asociación Grupo de Desarrollo Rural ‘Valle del Alto Guadiato’ (Kordoba), Asociación para el Desarrollo Rural de la Comarca de Guadix (Granada), Asociación para el Desarrollo Rural del Medio Guada-

quivir (Kordoba), Asociación para el Desarrollo Rural de la Comarca de los Pedroches (Kordoba), Asociación para la Promoción Económica de la Vega – Sierra Elvira ‘Promovega – Sierra Elvira’ (Granada), Asociación Grupo de Desarrollo Rural ‘Sierra de las Nieves’.

Ostatnia grupa „Sierra de las Nieves” została wyznaczona jako grupa koordynująca projekt @CERCA przez Departament Rolnictwa i Rybołówstwa regionalnego rządu w Andaluzji.

Te wszystkie grupy mają wspólne cechy charakterystyczne, które je łączą razem w @CERCA. Są to: małe zaludnienie (średnia liczba ludności w gminie wynosi 4 tys. mieszkańców), kiepska infrastruktura do rozwoju nowych technologii, słabe wykształcenie mieszkańców, poważne braki w komunikacji naziemnej, i wreszcie grupy te są zlokalizowane, w dużym stopniu, w stosunkowo odizolowanych regionach górskich w Andaluzji.

Cele i metodologia @CERCA

Celem ogólnym tej grupy współpracy jest „wyrównanie możliwości społeczności wiejskiej z możliwościami mieszkańców miast w ramach społeczeństwa informacyjnego”. Z drugiej strony istnieją różne cele, które zostały wspólnie uzgodnione przez 12 grup (wymienionych powyżej). Są to:

- tworzenie uzupełniającej wartości dodanej dla programu rozwoju lokalnego,
- uzyskanie wystarczającej masy krytycznej, aby rozwijać niektóre projekty,

Ćwiczenie grupowe w dziedzinie nowych technologii

- znalezienie i wykorzystanie synergii, jakie generują współpracujące ze sobą terytoria,
- opracowanie sposobów wymiany doświadczeń pomiędzy różnymi grupami współpracy. Środkiem takiej wymiany mają być nowe technologie, odpowiednie dla wszystkich grup rozwoju wsi w Andaluzji,
- promowanie ducha współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami, co generuje korzyści skali w wiejskich firmach, w celu poprawy ich konkurencyjności.

Odnosnie do docelowych odbiorców tego projektu, istnieją dwa aspekty dostępu do informacji. Po pierwsze, dostęp do informacji wymaga pozyskania odpowiedniej infrastruktury ICT, a po drugie informacje należy uważać za narzędzie tworzenia wiedzy w celu generowania wartości dodanej dla realizacji celów poszczególnych projektów.

Wśród oczekiwanych wyników projektu są: poprawa umiejętności wykorzystywania nowych technologii przez odbiorców docelowych, transfer wiedzy i doświadczeń pomiędzy uczestnikami społecznymi i gospodarczymi na obszarach wiejskich, ułatwienie dostępu do informacji w celu realizacji wszystkich projektów, integracja terytoriów wiejskich, zbliżenie lokalnej administracji do obywateli.

Te wszystkie czynniki mają konsekwencje dla zatrudnienia, ponieważ społeczeństwo informacyjne, które obecnie zapewnia 25% nowych miejsc pracy, jest ważnym sektorem zatrudnienia i jest w sposób wyraźny powiązane z nowymi technologiami, objętymi programem @CERCA. Ponadto obecny popyt przewyższa podaż, a oferowane są generalnie stanowiska na wysokim szczeblu.

Biorąc te wszystkie elementy pod uwagę, @CERCA zapewni swojej społeczności amortyzator szoku społecznego, który zamortyzuje skutki „przepaści cyfrowej”, a tym samym wyłączenia społecznego i izolacji, jaka jest z nim zwykle kojarzona. Dlatego główny cel poprawy jakości

Projekt @CERCA

Państwo członkowskie: Hiszpania

Region: Andalucía

Nazwa wiodącej LGD: Grupo de Desarrollo Rural Sierra de las Nieves

Obszar objęty projektem

Ludność: 662 416

Powierzchnia: 16 311 km²

Całkowity koszt projektu: euro 11 196 233

UE: euro 4 710 283

Inne fundusze publiczne: euro 2 355 142

Fundusze prywatne: euro 4 130 808

Osoba kontaktowa: Mari Paz Arroyo

Adres c/ del Pozo 17, Yunquera, 29400 Málaga

Tel. (34) 952 87 27 47

Faks (34) 952 87 27 46

E-mail: agdr@sierranieves.com

Internet: <http://www.sierranieves.com>

Zdjęcia przekazała jednostka Hiszpańskiej Sieci Krajowej

życia ludności wiejskiej w Andaluzji będzie osiągnięty przez rozwój wykorzystania nowych technologii.

Całkowity koszt projektu wynosi ok. 11 196 233 euro, łącznie z wkładem EAGGF, hiszpańskiego Ministerstwa Rolnictwa i Rybołówstwa, Departamentu Rolnictwa i Rybołówstwa rządu regionalnego w Andaluzji oraz wkładami ze źródeł prywatnych. Czas realizacji projektu trwa od 3 października 2002 r. do 30 listopada 2006 r.

Kontynuacja lekcji na dużym ekranie

LUKSEMBURG

Kawiarenki internetowe na wsi jako centrum gminne

W ostatnich latach rząd Luksemburga pomagał w tworzeniu tzw. kawiarenek internetowych w każdej gminie. W ten sposób każdy ma możliwość korzystania z nowych technologii informacyjno- komunikacyjnych (ICT).

Idea zakładała udzielenie pomocy finansowej na zakup komputerów i ich zainstalowanie w miejscu publicznym, gdzie ludzie mają do nich swobodny dostęp w określonych godzinach w ciągu tygodniu. Z uwagi na posiadane doświadczenie w zakresie ICT, LGD Leader+ w północnej części Luksemburga doradzała gminom członkowskim w zakresie zakupu sprzętu i oprogramowania komputerowego. W ten sposób udało się jasno sprecyzować różnice w potrzebach gmin. Przykładowo niektóre z nich uważały, że ICT jest niepotrzebne, natomiast inne były bardzo zainteresowane i planowały organizowanie szkoleń dla miejscowej ludności. W końcu uzgodniono, że grupa Leader+ powinna koordynować całą inicjatywę projektu pomiędzy różnymi władzami lokalnymi.

Dostosowanie kawiarenek do potrzeb gmin

Potrzeby techniczne poszczególnych partnerów zostały ustalone za pomocą szeroko zakrojonego badania i kampanii informacyjnej. W efekcie wybrana została klasyczna kawiarenka internetowa, wyposażona w sześć komputerów i kilka drukarek. Oprogramowanie do przetwarzania tekstów i obliczeń musiało być zaadaptowane do potrzeb różnych

użytkowników lokalnych. To oznaczało złożenie wniosku we właściwym ministerstwie w celu dostosowania sprzętu do spełniania różnych potrzeb. Duże kawiarenki internetowe, składające się z przynajmniej

10 stanowisk roboczych, zostały założone i zaoferowane gminom zainteresowanym prowadzeniem kursów w zakresie ICT. Klasyczne kawiarenki internetowe, wyposażone w sześć komputerów, zostały dostarczone innym grupom, a małe kawiarenki internetowe z dwoma lub trzema komputerami zlokalizowano w mniejszych gminach i wsiach.

W efekcie przy takim samym budżecie rząd mógł dofinansować trzy rodzaje kawiarenek internetowych, w zależności od tego, czego potrzebowały gminy wiejskie na północy Luksemburga. To przykład dobrej współpracy, nie tylko w samym regionie, ale również pomiędzy jednostkami władzy lokalnej i krajowej. Taki sam przykład będzie powtórzony w przynajmniej jednym regionie Leader+ w Luksemburgu. Do końca 2004 r. do użytku publicznego otwarto 27 kawiarenek internetowych. Po całym regionie północnym są rozrzucone lokale, w tym sześć dużych kawiarenek internetowych, które mogą prowadzić szkolenia i są dostępne dla wszystkich osób mieszkających w okolicy.

Dopiero po etapie instalacji sprzętu technicznego zorientowano się, że kawiarenki internetowe wymagają zarządzania w celu optymalnego wykorzystania sprzętu przez ludzi, oraz że mieszkańcy wsi chcą się porozumiewać, ale nie tylko przez Internet! W efekcie kawiarenki internetowe okazały się nową generacją miejsc spotkania dla mieszkańców wsi, gdzie infrastruktura socjalna jest ograniczona lub wcale nie istnieje.

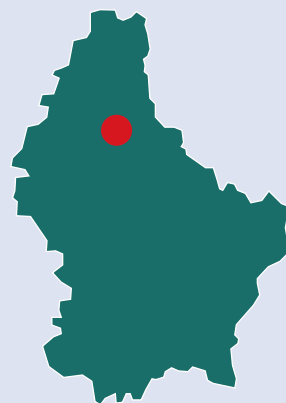
W ramach programu Leader II dwie LGD w północnej części Wielkiego Księstwa włożyły wiele wysiłku w zorganizowanie kursów szkoleniowych we wszystkich domenach komputerowych. W ramach Leader+ ich prace rozrosły się do punktu, w którym personel Leader nie mógł już

Monitorowanie połączenia

zagwarantować organizacji tych działań i dlatego zapewniono pomoc ze specjalnej instytucji o celu niezarobkowym TRIPTICON (Trame Régionale pour l'Initiation Professionnelle aux Techniques de l'Information et de la Communication Ouest-Nord). W ramach wszystkich klasycznych kursów TRIPTICON organizuje również tzw. Europejskie Komputerowe Prawo Jazdy¹. Jeżeli są zainteresowani, specjalne warsztaty można zorganizować np. w zakresie zakupów przez Internet, projektowania stron internetowych, bankowości internetowej, tworzenia stron internetowych itp. Koszty organizacyjne, poza wynagrodzeniem instruktorów, są współfinansowane z programu Leader+.

Świetlice internetowe na wsi

Państwo członkowskie: Luksemburg
Region, okręg: Rédange/Wiltz i Clervaux/Vianden

Nazwa LGD: Red/Wolz & Clerf/Vianden

Ludność: 35 539 mieszkańców

Powierzchnia: 837 km²

Całkowity koszt projektu: 68 000 euro

UE: 13 600 euro

Inne fundusze publiczne: 54 400 euro

Osoba kontaktowa: Fons Jacques

Adres 23, an der Gaass
 L-9150 Eschdorf

Tel. (352) 899 56 81

Faks (352) 89 95 68 40

E-mail: rw@leader.lu

Internet: www.rw.leader.lu

Zdjęcia przekazała jednostka Luksemburskiej Sieci Krajowej

¹ Europejskie Komputerowe Prawo Jazdy (ECDL) to zaświadczenie umożliwiające potwierdzenie podstawowych umiejętności posiadacza w zakresie obsługi aktualnych aplikacji przetwarzania danych. Składa się z siedmiu modułów. Szczegółowe informacje na stronie <http://www.ecdl.com>

ZWIĘKSZANIE WARTOŚCI PRODUKTÓW LOKALNYCH

Ojczyzna sera casizolu

WŁOCHY

Sardyński ser jako sposób na tożsamość regionalną, wzrost dochodów i strategię zwiększenia wartości produktów lokalnych

Strategia na rzecz wysokiej jakości produktów z regionu Montiferru na Sardynii

Od lat 50. XX w. na obszarze LGD Montiferru, który obejmuje Barigadu i Sinis, występowało zjawisko dużej migracji ludności wiejskiej do bardziej zurbanizowanych obszarów. Przyczyną tego była potrzeba zarówno zwiększenia dochodów, jak i lepszego dostępu do usług socjalnych. W efekcie rolnictwo i wszystkie inne tradycyjne rodzaje działalności nie tylko utraciły ręce do pracy, ale również wiedzę merytoryczną i umiejętności potrzebne do wytwarzania tradycyjnych produktów regionalnych.

Tło projektu

Stopniowe pogarszanie sytuacji demograficznej na szereg sposobów dotyka miejscową społeczność, np. wiąże się z utratą tożsamości lokalnej wskutek zaniku tradycyjnych zwyczajów i obyczajów. Ponadto występują problemy środowiskowe spowodowane brakiem działalności rolniczej, takie jak erozja gleby, utrata ekotypów i endemicznych gatunków.

Głównym celem LGD Montiferru jest rewitalizacja systemu społeczno-ekonomicznego regionu, gdzie źródłem utrzymania są hodowla i małe zakłady rzemieślnicze. Ten cel jest realizowany poprzez:

- zwiększanie wartości produktów lokalnych i ułatwienie im wejścia na lokalne rynki zbytu,

- ochronę zasobów naturalnych, którym grozi wymarcie,
- promocję wizerunku Montiferru,
- utrwalenie dziedzictwa społeczno-kulturowego lokalnej społeczności (zwyczaje i obyczaje, które wcześniej charakteryzowały życie na wsi na tym obszarze).

LGD rozpoczęła prace już w ramach inicjatywy Leader II, obecnie działa w ramach Leader+ i realizuje proces zwiększania wartości i pomocy we wprowadzeniu na rynek lokalnych artykułów rolno-spożywczych. Projekt koncentruje się na typowym serze lokalnym pod nazwą casizolu. Ten ser jest wyrabiany z mleka specjalnej odmiany bydła modicano sarda. Krowy swobodnie pasą się na łąkach i dają mleko, które ma specyficzny leśny posmak.

Specjalny ser casizolu

Istnienie tego starego sera z mleka krowiego, w kształcie pękatej gruszki, tym bardziej dziwi, że Montiferru leży w centrum obszaru sera koziego i owczego. Ser wyrabiają głównie kobiety. To produkt całkowicie wyrabiany ręcznie, co polega na ugniataniu świeżego twarogu w gorącej wodzie na odpowiednim etapie procesu fermentacji sera. Dzięki temu ser uzyskuje też swój charakterystyczny, klasyczny kształt.

Charakterystyczny kształt klasycznego sera casizolu

Zrozumienie procesu produkcyjnego

Nakłady na produkcję sera casizolu koncentrowały się na następujących aspektach:

1. Orientacja, pomoc i optymalizacja procesu produkcyjnego:
 - określenie i opracowanie dobrowolnego kodeksu dotyczącego przepisów technicznych produkcji
 - określenie i opracowanie planu bezpieczeństwa żywności
 - przeprowadzenie specjalnego szkolenia w zakresie technik produkcji.
2. Bezpośrednie zachęty dla przedsiębiorców i dofinansowanie zakładów przetwórczych.
3. Orientacja, pomoc i optymalizacja funkcji sprzedaży i marketingu:
 - wprowadzenie sera na rynek jako tradycyjnego wyrobu, który został „uratowany” i powiązanie go z wizerunkiem regionu Montiferru
 - tworzenie sieci powiązań z innymi lokalnymi wyrobami wysokiej jakości (miód, oliwa z pierwszego tłoczenia ekstra, wino malvasia)
 - umocnienie obecności sera w cateringu
 - pomoc dla producentów w zaspokojeniu popytu rynkowego za pomocą technik zarządzania łańcuchem dostaw (wirtualny magazyn).

Marketingowa mapa drogowa dla sera casizolu

LGD, wspólnie z producentami sera, wzięła udział w targach żywności w Turynie w 2000 r. (Salone del Gusto di Torino), które są prawdopodobnie najważniejszym miejscem, w którym można pokazać wyroby krajowe. Również regionalna prasa była zainteresowana fenomenem casizolu i opublikowała liczne artykuły na ten temat. Wkrótce produktem i regionem zainteresowała się prasa ogólnokrajowa, czego efektem były artykuły w różnych tygodnikach specjalizujących się w turystyce i gastronomii wina.

Zorganizowano również dystrybucję produktu w cateringu. Przykładowo zachęcano placówki gastronomiczne i kwatery (hotele, pensjonaty itp.), aby włączyły ser do menu zawierającego typowe i tradycyjne potrawy.

Kontynuacja projektu casizolu w ramach Leader+

Działania realizowane w ramach Leader II stanowią podstawę prac, które są obecnie planowane w ramach Leader+. W ramach Leader+ LGD zamierza stworzyć sieć międzysektorową pomiędzy różnymi rodzajami działalności gospodarczej w celu wzmocnienia organizacji dostaw artykułów rolno-spożywczych.

Obecnie realizowanych jest kilka inicjatyw, które:

- wspierają sieć wewnętrzną LGD oraz powiązania poza obszarem,
- podnoszą jakość procesu produkcyjnego za pomocą innowacyjnych rozwiązań,

- poprawiają sposób, w jaki region wita odwiedzających, i powiązane usługi dla klientów,
- ułatwiają dostęp do rynku wyrobów lokalnych.

Dobre wyniki osiągnięte za pomocą finansowania z Leader II stanowią ważne narzędzie dla Leader+. Strategia realizowana przez LGD nie tylko dotyczy czynników ekonomicznych, ale również uwzględnia zmienne społeczne i środowiskowe. Wynikiem tego jest kompleksowe podejście do zwiększania wartości lokalnych produktów.

Strategia dla produktów wysokiej jakości – region Montiferru (Sardynia)

Państwo członkowskie: Włochy

Region, okręg: Sardynia

Nazwa LGD: LGD Montiferru, Barigadu, Sinis

Ludność: 59 573

Powierzchnia: 1499 km²

Całkowity koszt projektu: 8080 euro

UE: 4096 euro

Inne fundusze publiczne: 2619 euro

Fundusze prywatne: 1365 euro

Osoba kontaktowa: Salvatore Polo

Adres: Piazza Mannu snc Seneghe - 09070

Tel. (390) 78 35 41 32

Faks (390) 78 35 41 32

E-mail: galmbbs@tiscali.it

Zdjęcia przekazała jednostka Włoskiej Sieci Krajowej

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Nowe stowarzyszenie, szkolenia, nowa technologia – wszystko to, aby pomóc w zapewnieniu przyszłości tradycyjnemu sektorowi w regionie

Reaktywowanie zbiorów trzciny i turzycy na rozlewiskach Norfolk Broads

Główną cechą charakterystyczną krajobrazu Norfolk Broads są ogromne pola trzciny i turzycy, które porastają brzegi słynnych na cały świat szlaków wodnych. Działacze ruchu na rzecz ochrony przyrody uważają te mokradła za siedliska o znaczeniu międzynarodowym, ponieważ są domem dla rzadkich gatunków ptaków i zwierząt. Może turysta nie zawsze doceni wymagania rozległych terenów porośniętych trzcina tak, jak błotniak popielaty, ale widok tych ptaków, kołujących nisko na niebie, jest imponujący!

Ochrona tych obszarów wymaga okresowego wycinania trzciny i turzycy. Dawniej ich zbiór miał charakter handlowy, ponieważ służyły jako surowiec do pokrycia dachów, zapewniając tym samym powiązanie tradycyjnej zabudowy na tym obszarze z jego środowiskiem naturalnym. Turystyczne publikacje często przedstawiają kosiarzy trzciny, zazwyczaj opierających się o kosę, a słońce oświetla starannie ułożone snopy trzciny.

Ten romantyczny obrazek zaciemnia rzeczywistość miejscowych trzcinokosów. Rzadko kiedy używa się kosi, którą zastąpiły bardziej wydajne kosiarki. Pomimo tych zmian sytuacja w sektorze zbioru trzciny i turzycy na zalewiskach jest trudna, częściowo wskutek importu oraz niskich cen, jakie są tego konsekwencją. Działających kosiarzy trzciny i turzycy nie było stać na wymianę podstawowych maszyn, a branża nie była w stanie przyciągnąć nowych pracowników, aby zastąpili przechodzących na emeryturę.

W artykule opublikowanym przez Broads Authority we wrześniu 2002 r. podano liczbę nie więcej niż 20 kosiarzy zawodowych; wśród nich jedynie kilka osób miało poniżej 30 lat, a kilka zbliżało się do wieku emerytalnego (lub go przekroczyło). Jak można było oczekiwać, ich morale było niskie. Część kosiarzy nie ufa organizacjom ochrony środowiska, które rzekomo faworyzują zarządzanie polami trzciny przez wolontariuszy.

Finansowanie z Leader+ zapewnia możliwość szkoleń i rekultywacji nowych obszarów zaniedbanych pól trzciny. Stwarza możliwości dla nowych przedsiębiorstw przy jednoczesnym wzroście wydajności i dochodu istniejących.

Nowe stowarzyszenie z Leader+

Kiedy miejscowi kosiarze trzciny zwrócili się do Broads & Rivers Leader+ o dofinansowanie ich działalności, główny wniosek dotyczył, jak można było się spodziewać, zakupu nowych maszyn, które umożliwiłyby utrzymanie pracy poszczególnym pracownikom. Jednak uznano również fakt, że sam ich zakup nie wystarczy do ożywienia branży.

Na potrzeby zgodności z zasadami Leader+ została utworzona nowa organizacja, co umożliwiło indywidual-

...teraz nowa technologia zastępuje tradycyjną kosę

nym kosiarzom zrzeszenie się dla wspólnego dobra. Już to posunięcie miało radykalny charakter. Miejscowi kosiarze już się znali i, naturalnie, mieli wiele wspólnego, ale zawsze prowadzili działalność w formie jednoosobowych przedsiębiorstw należących do osób, które były raczej przyzwyczajone do pracy w samotności. Stowarzyszenie zostało utworzone po zasięgnięciu informacji odnośnie do alternatywnych struktur prawnych, jako Broads Reed and Sedge Cutters.

Bezpośrednią korzyścią z założenia stowarzyszenia był dostęp do pomocy w formie dotacji oraz zakup podstawowych maszyn do koszenia. Jednak celem wniosku do Leader+ była również poprawa możliwości zarobkowych członków poza sezonem trzcinokosów. Zostało to zrealizowane w formie szkolenia w zakresie innych umiejętności potrzebnych do pracy w terenie, jak obsługa piły łańcuchowej czy kosiarki szczotkowej.

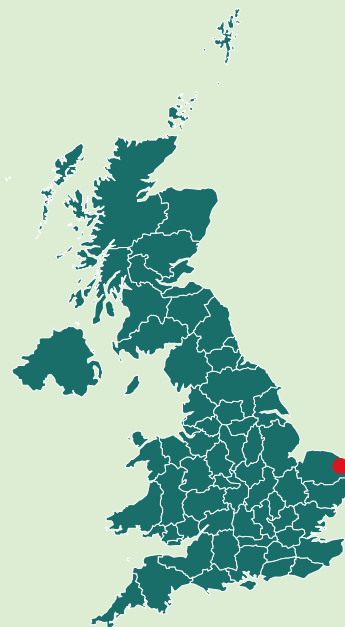
Być może najważniejsze korzyści nie mają wymiaru rzeczowego. Założenie stowarzyszenia ułatwiło organizacjom ochrony środowiska i innym zapoznanie się z poglądami przedsiębiorców zbioru trzciny i turzycy jako grupy. Członkowie stowarzyszenia byli zadowoleni, że po raz pierwszy poproszono ich o uwagi w sprawach, które mogą ich dotyczyć – takich jak miejsca odtworzenia pól trzciny i projekt zabezpieczeń przeciwpowodziowych.

Przyciągnięcie nowych kosiarzy

Sukcesem pierwszego projektu było zahamowanie upadku lokalnej branży zbioru trzciny i turzycy oraz ogromny wzrost zaufania i optymizmu. Drugi projekt, który został zatwierdzony, będzie służyć zaspokojeniu długoterminowych potrzeb branży poprzez przyciągnięcie i dofinansowanie nowych kosiarzy, poprawę wydajności i dochodów istniejących przedsiębiorstw oraz lepszą promocję trzciny i turzycy z rozlewisk.

Norfolkska trzcina jest porządnie ułożona w sterty i gotowa do użycia

Stowarzyszenie będzie realizować program szkoleń, aby umożliwić wolontariuszom uczenie się koszenia trzciny i turzycy od doświadczonych członków stowarzyszenia. W latach 2005–2006 przeszkolą oni 12 wolontariuszy. W ramach projektu odtworzonych będzie 40 hektarów zaniedbanych pól trzciny i turzycy, co zwiększy obszar do wykorzystania komercyjnego i zapewni, by nowi kosiarze trzciny mogli znaleźć miejsca pracy.

Innowacje w celu zwiększenia dochodów

Uporządkowanie rozlewisk wymaga usunięcia zarastających je krzaków i oczyszczenia kanałów, które mają zasadnicze znaczenie w regulacji przepływu wody między terenami. Dawniej takie roboty wykonywano ręcznie, jednak nawet nowoczesne koparki mechaniczne nie nadają się do pracy w wielu miejscach z uwagi na ich ciężar. Finansowanie z Leader+ umożliwi stowarzyszeniu wypróbowanie nowego, lekkiego sprzętu, co powinno zapewnić bardziej wydajną, ale i precyzyjną pracę.

Uporządkowanie zaniedbanych pól trzciny da szansę dodatkowego zarobku obecnym kosiarzom, szczególnie cenną, ponieważ tego typu roboty można wykonywać poza sezonem zbioru trzciny i turzycy. Projekt uwzględnia również problemy, jakie niesie ze sobą konieczność pracy na zewnątrz w miesiącach zimowych. Zła pogoda zawsze uniemożliwia koszenie trzciny, ale stowarzyszenie uzyska kilkanaście tymczasowych szop, w których nie tylko można będzie przechowywać skoszony materiał, ale również będzie pomieszczenie na oczyszczanie trzciny. Dzięki temu można będzie zapewnić, by kosiarze nie tracili tych cennych dni pracy w sezonie.

Lepsza promocja

Dawniej występowały trudności w komunikacji z branżą koszenia trzciny i turzycy wskutek jej rozdrobnienia. Jedną z korzyści założenia stowarzyszenia kosiarzy trzciny i turzycy jest ułatwienie promowania usług jej członków oraz polepszenie ogólnego zrozumienia praktycznych aspektów koszenia trzciny i turzycy. Stowarzyszenie ma zamiar wydawać

ulotkę i prowadzić stronę internetową, które będą zawierać informacje o charakterze edukacyjnym oraz informacje o samym stowarzyszeniu i pracy jego członków.

Chęć współpracy

Kosiarze trzciny z Norfolk bardzo chętnie podejmą współpracę z kosiarzami z innych obszarów, aby poszukiwać nowych, innowacyjnych metod, które podniosą wydajność działalności przy jednoczesnym utrzymaniu pozytywnego wkładu w środowisko. Stowarzyszenie już nawiązało pierwsze kontakty i czeka na inne propozycje!

Reaktywowanie zbiorów trzciny i turzycy

Państwo członkowskie: Zjednoczone Królestwo

Region, okręg: Norfolk

Nazwa LGD: Broads & Rivers

Ludność: 98 945

Powierzchnia: 1043 km²

Całkowity koszt projektu: 172 425 euro

UE: 58 820 euro

Inne fundusze publiczne: 113 605 euro

Osoba kontaktowa: Malcolm Hackett

Adres: Economic Development Unit, Norfolk County Council, County Hall, Martineau Lane, Norwich NR1 2DH

Tel. (44) 16 03 22 89 60

Faks (44) 16 03 22 33 45

E-mail: malcolm.hackett@norfolk.gov.uk

Internet: www.broadsanddrivers.org.uk

Zdjęcia przekazał The Broads Authority

JAK NAJLEPSZE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW NATURALNYCH I KULTUROWYCH

NIEMCY

Przypadek finansowania z Leader+ jako podstawy umocnienia tożsamości regionalnej i rozwoju turystyki

W drodze do stania się regionem

Na podstawie artykułu autorstwa Anette Pfeiffer i Jana Swobody

Pod względem sztuki, kultury i archeologii region Oberschwaben objęty programem Leader+ ma dużo do zaoferowania. Liczne odkrycia z czasów prehistorycznych pokazują, że Oberschwaben od zawsze było popularnym miejscem osiedlania się. Jednym z celów programu Leader II było zaprezentowanie tych skarbów zarówno mieszkańcom, jak i turystom, oraz ich wykorzystanie do pobudzenia słabo rozwiniętego sektora turystyki. Następnym krokiem jest połączenie tych wszystkich elementów w jeden produkt, który można będzie sprzedawać turystom w sposób umacniający tożsamość regionu. W programie Leader+ proces rozwoju masy krytycznej w celu zbudowania tożsamości regionalnej jest kontynuowany wraz z opracowaniem skoordynowanej strategii dla turystyki.

Uatrakcyjnienie regionu w ramach Leader+

W ramach programu Leader w regionie już zostały utworzone nowe instytucje i atrakcje turystyczne, przede wszystkim muzeum Federseemuseum w Bad Buchau. To skansen zawierający ekspozycję prehistorycznych siedlisk, bardzo interesujący dla grup dzieci i młodzieży. Podobnie jak nowo wybudowany Heuneburg w pobliżu Hebertingen-Hundersingen, dawna rezydencja celtyckiego księcia, która stała się jedną z głównych atrakcji muzeum.

Lokalne władze prowadzą kalendarze wydarzeń, które są łączone w zbiorczy kalendarz wszystkich wydarzeń

w regionie; informacje można uzyskać na stronie internetowej www.donaukalender.de. Inny projekt, realizowany w całym regionie objętym programem Leader, to wynik współpracy z „Parc naturel régional du Pilat” we Francji. Kilku artystów z partnerskiego regionu stworzyło siedem dzieł sztuki dla siedmiu gmin. W zamian za nie siedmiu artystów z Oberschwaben pracowało w regionie Pilat.

Te działania przyniosły pozytywne wyniki. Przykładowo ilość zwiedzających Federseemuseum podwoiła się od czasu jego otwarcia. Pozostały jeszcze kwestie wizerunku i tożsamości Oberschwaben, zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz regionu, a w konsekwencji optymalnej strategii marketingowej w turystyce.

Mocni partnerzy w marketingu

– Naszym celem nie jest promowanie *Regionu Oberschwaben* – powiedział Emmanuel Frank, dyrektor zarządzający biurami oddziału LGD Oberschwaben. – Naszym zamiarem jest oferowanie wystarczająco dużej ilości atrakcji na potrzeby marketingu ponadregionalnego, a z drugiej strony chcemy uświadomić mieszkańcom regionu, że istnieją jeszcze inne atrakcje oprócz Bodensee.

Obecnie cztery ponadregionalne stowarzyszenia turystyczne promują atrakcje turystyczne i prowadzą rezerwacje, a zbiorowy kalendarz imprez obejmuje nowe

Główne miasta regionu Oberschwaben

Zwiedzając Federseemuseum, można wiele zobaczyć i dowiedzieć się wielu ciekawych rzeczy

gminy i uwzględnia sektor wypoczynku, gastronomię i hotelarstwo.

– Naszym zdaniem bardziej celowe nie jest tworzenie własnego systemu rezerwacji, ale wykorzystanie systemu stowarzyszeń turystycznych – zauważył Emmanuel Frank.

W celu stworzenia świadomości ponadregionalnej LGD i stowarzyszenia turystyczne zapraszają dziennikarzy do odwiedzenia muzeów i atrakcji turystycznych w regionie i napisania o nich w różnych magazynach turystycznych. Daje to efekt lepszej widoczności dostępnych atrakcji oraz wzmocnienia współpracy pomiędzy różnymi instytucjami. Marketing wewnętrzny w formie wystawy objazdowej, pokazywanej w różnych instytucjach publicznych (na zlecenie LGD), to informowanie o projektach Leader. Ilustrowana publikacja w trzech językach przedstawia projekty dofinansowane z programu Leader usługodawcom z branży turystycznej. Ta publikacja ma również na celu ożywienie ducha turystyki wśród ludności miejscowej za pomocą hasła „Album o każdym miejscu, w którym jesteś”.

Współpraca, kiedy jest to możliwe

Kluczowym aspektem wszystkich działań marketingowych jest bliska współpraca pomiędzy instytucjami i władzami regionu. Taka współpraca wymaga tożsamości regionalnej, dla której wielkość regionu jest sprawą zasadniczą. Kiedy region jest mały, znalezienie dostatecznie dużej ilości punktów wspólnych w celu stworzenia tożsamości regionalnej i opracowania strategii marketingowej na niej opartej stanowi problem. Na obszarze Oberschwaben nierównomierny rozkład atrakcji turystycznych prowadzi do powstania małych regionów, w których realizuje się jeden lub dwa projekty kluczowe.

Na przykład największy teren uzdrowiskowy na południu Niemiec, w okolicach Federsee, zawiera liczne zabytki polodowcowe i inne odkrycia archeologiczne. W innym miejscu Kurstadt Bad Buchau, mające 4 tys. mieszkańców, przyciąga do 800 odwiedzających każdego dnia. Stamtąd turyści mogą pojechać do Skulpturenfeld Oggelshausen, Bachritterburg i Heuneburg, położonych w sąsiedztwie. W związku z tym, że tereny położone w okolicy Federsee dzielą nie tylko jeden obszar administracyjny, ale również wspólną tożsamość opartą na cechach przyrodniczych, ich marketing jest znacznie łatwiejszy.

W Bad Buchau współpracę widać. Miasto obejmuje rezerwat przyrody, który z kolei rozwija dodatkowe działania w zakresie edukacji przyrodniczej wspólnie z muzeum „pod chmurką”, które zatrudnia jedną osobę na pełen etat na stanowisku kontaktów z prasą. Daje to efekt śnieżnej kuli. Artykuły w prasie specjalistycznej przyciągają turystów nawet z odległości 50 km. Uświadomienie sobie faktu, że się mieszka w atrakcyjnym regionie, zmienia postrzeganie przez miejscową ludność własnych skarbów kulturowych i historycznych. Ponadto lokalne gazety stale informują o tym, co się dzieje, i rozszerza się zakres działań, jakie można finansować dzięki dużej liczbie turystów.

Poza Bad Buchau współpraca rozwija się powoli. Federseemuseum i Bachritterburg już nawiązały współpracę, której nie udało się rozszerzyć na pobliskie muzeum Heuneberg z powodu istnienia granicy, i to nie tylko w umysłach ludzi, ale również w życiu codziennym. Na przykład nie istnieje publiczna komunikacja pomiędzy tymi dwoma „Kreise” (okręgami administracyjnymi).

LGD robią, co mogą, aby rozszerzać i wspierać współpracę. Na przykład latem 2001 r. zorganizowały międzyna-

rodowy kongres „Kultura i turystyka na obszarach wiejskich w Europie”. Przedstawiciele lokalnych władz, branży turystycznej, muzeów, naukowcy i artyści dyskutowali nad sposobami uatrakcyjnienia projektów kulturalnych dla szerszej publiczności. Ponadto LGD stworzyła forum dla burmistrzów i przedstawicieli muzeów, a obecnie turniej dla studentów w celu spopularyzowania znajomości lokalnych muzeów.

Zbliżenie z historią

– Im więcej ludzie wiedzą o historii swojego regionu, swoich korzeniach, tym bardziej rozumieją krajobraz i identyfikują się z nim – mówi Erwin Zillenbiller, inicjator dwóch obecnych projektów Leader+. W tym celu Erwin Zillenbiller zrealizował trzy widowiska publiczne z pomocą „Förderverein (stowarzyszenia na rzecz rozwoju) Heuneburg”. Te widowiska przyciągnęły setki turystów.

Widowiska takie mogą również umocnić tożsamość regionalną w regionie Leader+ przez zachęcenie ludzi do zapoznania się z historią. W gminie Kanzach, gdzie żyje tylko 530 mieszkańców, fundusze z Leader II pomagają w budowie „Turmhügelburg”, swoistej drugiej rezydencji dla „Bachritter” (rycerzy), lokalnego klanu szlacheckiego. Ten projekt znacząco zwiększył liczbę turystów w tym małym regionie, odbyły się też dwa festiwale „Bachritter”, na które przyjechało 7 tys. ludzi.

Stowarzyszenie Bachritterburg będzie rozbudowane za pomocą środków z Leader+. Stowarzyszenie na rzecz rozwoju spodziewa się 10 tys. odwiedzających, kiedy cały kompleks zostanie otwarty w 2005 r. Próbuje również uzyskać pomoc w marketingu od wydziału transportu w Bad Buchau. Miejscowi rzemieślnicy i inne osoby zaangażowane w budowę odniosą korzyść z otwarcia – będą sprzedawać swoje wyroby lub pozyskują nowych klientów wśród odwiedzających.

W Oggelshausen park rzeźby zaoferował możliwość nawiązania do regionu i jego krajobrazu. W Oggelshausen odbyły się dwa sympozja rzeźbiarskie, ale z 30-letnią przerwą. Ostatnia impreza była dofinansowana ze środków Leader II; międzynarodowi artyści stworzyli rzeźby, a następnie szukali dla nich odpowiednich lokalizacji w krajobrazie. Najpierw rzeźby budziły zainteresowanie tylko turystów, ale później również zaangażowała się miejscowa ludność.

Podróż w czasie

W ramach programu Leader zakres działań został rozszerzony i uatrakcyjniony. Poszczególni uczestnicy już ze sobą współpracują, a małe projekty przyciągają coraz więcej uczestników. Wszystkie te elementy trzeba połączyć w jedno w celu promocji cechy charakterystycznej regionu, jaką jest różnorodność jego dziedzictwa kulturowego i historycznego. Możliwym motywem wiążącym te wszystkie skarby z różnych er jest „podróż w czasie”. Taka podróż zbliżyłaby poszczególne regiony i muzea do innych organów zajmujących się gastronomią, marketingiem, hotelarstwem itp. Oferta turystyczna z noclegiem mogłaby np. otworzyć dalej położone atrakcje dla wyjazdów zorganizowanych.

Niektóre muzea już omówiły taką koncepcję „podróży w czasie”, zaś grupa robocza Leader mogłaby zapewnić po-

trzebny nadzór i przewodnictwo. Współpraca pomiędzy muzeami a większymi hotelami turystycznymi już była dyskutowana, na przykład regionalny browar może włączyć „Bachritterburg” w Kanzach jako jedno z miejsc docelowych dla wycieczek autokarowych.

Zwiększenie ilości oznakowań oraz powiązanie wszystkich działań na mapach z zaznaczonymi szlakami to dalsze działania, a LGD wspólne z wszystkimi zainteresowanymi sektorami odgrywa kluczową rolę w tym procesie integracji.

W drodze do stania się regionem

Państwo członkowskie: Niemcy
Region, okręg: Baden-Württemberg

Nazwa LGD: LGD Oberschwaben

Ludność: 118 322

Powierzchnia: 1108 km²

Całkowity koszt projektu: 11 mln euro

UE: 3,6 mln euro

Inne fundusze publiczne: 5,9 mln euro

Fundusze prywatne: 1,5 mln euro

Osoba kontaktowa: Emmanuel Frank

Adres: Landratsamt Sigmaringen,
Leopoldstraße 4, 72488 Sigmaringen

Tel. (49) 75 71 10 23 54

Faks (49) 75 71 10 25 40

E-mail: emmanuel.frank@lrasig.de

Internet: www.donaukalender.de

Zdjęcia przekazała jednostka Niemieckiej Sieci Krajowej

Prosta konstrukcja wiat z wykorzystaniem lokalnych surowców

DANIA

Wykorzystanie tradycyjnego miejsca noclegowego otwiera atrakcyjne tereny w regionie i zapewnia międzynarodowe połączenie dla wycieczkowiczów

Wiaty dla wycieczkowiczów zwiedzających duńskie krajobrazy

Na podstawie artykułu autorstwa Karstena Lægdsmanda

Grønt Uddannelsescenter (Centrum Zielonej Edukacji) to kluczowy punkt dla zielonych projektów w północno-zachodniej części Zelandii. Centrum otrzymało dotacje z programu Leader+ na projekt zatytułowany „Friluftsnat Nordvest” (Sieć Zewnętrzna na Północnym Zachodzie). Projekt dotyczy sieci prostych wiat, położonych w pobliżu morza i szlaków w regionie. Sieć prostych wiat, w sumie 60, umożliwi zwiedzenie całego obszaru podczas jednej wizyty przez odbywających piesze wycieczki, rowerzystów, podróżujących konno i żeglarzy.

Dla wszystkich miłośników przyrody, zarówno Duńczyków, jak i cudzoziemców, będzie to możliwość poznania „Danii w pigułce”, ponieważ na tym terenie jest wszystko: zielone lasy, meandrujące strumienie, białe plaże i idylliczne wioski. Od wielu lat ten obszar przyciąga rosnącą liczbę turystów i obecnie jest otwarty dla każdego.

Finalnie projekt stanie się częścią Nave Nortrail, czyli międzynarodowego szlaku wycieczkowego dookoła Morza Północnego.

Tło projektu

Fugledegård to największa osada z czasów Wikingów w Danii, a zarazem brama do przyszłego rezerwatu przyrody w Åmosen. Z tego miejsca Steffen Holberg, który był inspiratorem projektu, powiedział:

– Od dawna chciałem bardziej otworzyć ten obszar dla ludzi, którzy lubią spędzać czas na wolnym powietrzu.

Zasłużony odpoczynek w wiacie

Mamy wszystko, czego mogliby sobie życzyć – i to wszystko w niedużych odległościach.

Jakiegolwiek proste i tanie miejsce noclegowe dla zwiedzających, podróżujących na piechotę czy też rowerem, konno czy kajakiem, są potrzebne. Oparta na modelu szwedzkim budowa wiat jest prosta. Po duńsku wiaty nazywają się *laeskur*, co oznacza prostą, otwartą budowlę z bali, z trawą na dachu. Wieśniacy nocowali tam, kiedy latem szli w góry po siano. Budowa *laeskur* jest prosta, dlatego został zaprojektowany zestaw „zrób to sam”, umożliwiający wzniesienie wiaty w bardzo krótkim czasie, bez konieczności posiadania specjalnego doświadczenia. W każdej wiacie miejsca starcza na osiem osób i wszystko, co muszą zrobić, to rozpakować śpiwór. Normalnie trzy wiaty ustawia się obok siebie, tak aby cała klasa ze szkoły lub grupa skautów mogła przenocować razem.

15 ostatnich wiat znajduje się w odległości 10 km, co umożliwia turystom pieszym dotarcie bez trudu z jednej do drugiej w ciągu tego samego dnia. Ideą przewodnią jest, aby ludzi mogli swobodnie planować wakacje – np. podróżować morzem, lasem, strumieniem lub w pobliżu miasteczek. W miejscach, do którym bez trudu mogą dotrzeć niepełnosprawni, wiaty zostały tak wyposażone, aby mogli w nich przenocować.

Rozwiązywanie niektórych problemów w projekcie

– Początek nowych projektów jest zawsze trudny. Ale jestem do tego przyzwyczajony. Problemy są po to, aby je rozwiązywać. A mogę was zapewnić, że było mnóstwo problemów – powiedział Steffen Holberg.

Jedną z początkowych przeszkód była konieczność uzyskania pozwolenia na rozplanowanie wiat, które różnią się znacznie od tych wznoszonych w czasach, gdy wieśniacy budowali je tam, gdzie chcieli bez potrzeby pytania kogoś. Realizacja projektu nie byłaby możliwa bez funduszy z Leader+. Nie byłoby to też możliwe bez udziału licznych wolontariuszy, którzy pomagali w budowie wiat.

Leader+ znaczy różnica

– Bez pieniędzy z Leader+ i bez pomocy koordynatora Leader+ nie byłoby projektu – wyjaśnia Steffen Holberg. – Do pozyskania pieniędzy na taki projekt, jak ten, potrzebna jest niemal naukowa wiedza. Ponadto prawidłowe wykorzystanie środków nie było łatwe. W obu przypadkach wskazówki koordynatora pomogły nam przez to przebrnąć bez wpadki. Uzyskanie takich wskazówek w regionie to czynnik zasadniczy, ponieważ nie musieliśmy kontaktować się z żadnym biurem ministerialnym w Kopenhadze, gdzie mogłyby wystąpić trudności ze zlokalizowaniem odpowiedniej osoby i uzyskaniem fachowej pomocy.

Projekt stworzył nowe możliwości dla miłośników przyrody, mieszkańców tych terenów oraz odwiedzających. W przyszłości turyści, podróżujący wokół Morza Północnego, będą korzystać ze szlaków, które są obecnie tworzone.

Ponadto projekt okazał się pomocny w zapewnieniu, by miejscowy tartak nie został zamknięty.

Śpiwory gotowe do użycia

– Trudno jest uzyskać dobre drewno po korzystnej cenie, a w Danii płace są wysokie. Stąd ryzyko przenoszenia lokalnych miejsc pracy do krajów o niższym poziomie wynagrodzeń – powiedział Steffen Holberg.

Perspektywy na przyszłość

W ramach projektu będzie też tworzone „Stinet Nordvest” (Sieć Wycieczkowa na Północnym Zachodzie), a po wybudowaniu ostatnich wiat różne szlaki zyskają połączenie z Nave Nortrail.

Istnieje również szansa na projekt współpracy ponadnarodowej pomiędzy rezerwatami przyrody w Europie, w efekcie niedawnej wizyty studyjnej w rezerwach przyrody Thüringer Wald w Niemczech i Rockingham Forest w Anglii. Na ten temat Steffen Holberg powiedział:

– Dużo się nauczyłem i mam mnóstwo pomysłów. Nie tylko na współpracę, ponieważ nawiązałem dobre kontakty z podmiotami, z którymi prace będą kontynuowane. – Jego najnowszy pomysł to:

– A gdyby np. wybudować europejską wioskę wiat noclegowych, którą zbuduje młodzież z różnych krajów europejskich?

Sieć Zewnętrzna na Północnym Zachodzie

Państwo członkowskie: Dania

Region, okręg: Zachodnia Zelandia

Nazwa LGD: Leader+ Zachodnia Zelandia

Ludność: 60 000

Powierzchnia: 985 km²

Całkowity koszt projektu: 216 196 euro

UE : 54 066 euro

Inne fundusze publiczne: 54 066 euro

Fundusze prywatne: 108 064 euro

Osoba kontaktowa: Steffen Holberg.

Adres: Godthåb Mølle, Bakkedraget 20, DK-4450 Jyderup, Dania.

Tel. (45) 59 26 24 04.

E-mail: steffen@heltude.dk

Internet: www.shelternet.dk & www.heltude.dk

Zdjęcia przekazał Steffen Holberg

POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA NA OBSZARACH WIEJSKICH

Leader+ pomaga finansować muzyczne ambicje przy jednoczesnym osiągnięciu „jakości i równości w życiu”

Szwecja: Sheena – zespół muzyczny, który zagrał właściwą nutę

Na podstawie artykułu autorstwa Åsy Johnsen, prezes Sheena

To historia o tym, jak mała dotacja z Leader, przyznana pewnego lata, doprowadziła do podjęcia inicjatywy w roku następnym. Teraz, jako stowarzyszenie, Sheena otrzymuje dofinansowanie i inną pomoc od LGD Leader+, Astrid Lindgrens Hembygd, która popiera współpracę jako najważniejszą siłę napędową rozwoju społecznego. Celem Sheena jest rozszerzenie zakresu działalności i umożliwienie młodzieży prawidłowego znalezienia swojego miejsca w życiu. Dzięki Sheena młodzi muzycy, zwłaszcza dziewczęta, uzyskują dostęp do umiejętności, scen i sprzętu, jakie w innych okolicznościach byłyby niedostępne na takim obszarze wiejskim. Projekt realizuje cel jakości życia w Astrid Lindgrens Hembygd przez „tworzenie dobrego otoczenia do wychowania i dorastania”.

Pierwszy projekt, obóz muzyczny nad nazwą Popkollo, trwał przez kilka tygodni latem 2003 r. W następnym roku zorganizowano następny obóz. Obóz muzyczny w 2003 r. był dotowany z Leader+. W efekcie tych działań powstało stowarzyszenie muzyczne Sheena, które przyjęło odpowiedzialność za następny obóz w 2004 r. Przed rozpoczęciem działalności przez Sheena z innej dotacji z Leader+ zostało sfinansowanie studium wykonalności imprez, które odbyły się wiosną 2004 r. Ich wyniki były bardzo pozytywne, dlatego utworzono stowarzyszenie, które później stało się odpowiedzialne za cały letni obóz w 2004 r. i otrzymało dodatkowe środki finansowe z Leader+.

Historia

Ta historia zaczyna się od letniego obozu muzyki popularnej dla dziewcząt w wieku od 12 do 16 lat, z wyraźnym ukierunkowaniem na muzykę pop. Obóz nazwano Popkollo („kollo” po szwedzku znaczy obóz letni). Jego idea narodziła się latem 2002 r. Obóz wymyśliła jedna z największych gwiazd muzyki pop w Szwecji – Marit Bergman. Artystka ma mocną pozycję na rynku i jej kariera solowa rozwija się wspaniale, niemniej jednak świadoma jest braku równości płci na scenie muzycznej. Na koncertach czy występach w różnych klubach często była jedyną kobietą. To sprawiło, że czuła się raczej samotna w świecie kultury, zdominowanym przez mężczyzn. Był to problem. Dla Marit pomysł zorganizowania letniego obozu muzyki pop dla dziewcząt oznaczał zrobienie czegoś pozytywnego zamiast narzekania.

W trakcie planowania pierwszego letniego obozu muzyki pop udało się ustalić pewne czynniki, które leżały u podstaw segregacji płci w świecie muzyki. Wśród nich był brak pozytywnego odzewu, brak wzorców postępowania i idei. W odróżnieniu od chłopców tradycyjnie ambicje muzyczne dziewcząt są inne i nie zawsze otrzymują one ten sam rodzaj pozytywnego odzewu i zachęty od rodziców, nauczycieli lub decydentów. W historii muzyki rockowej jest miejsce dla niewielu kobiet. Zdaniem Molly Neumann, członkini legendar-

Solówka Locasanny

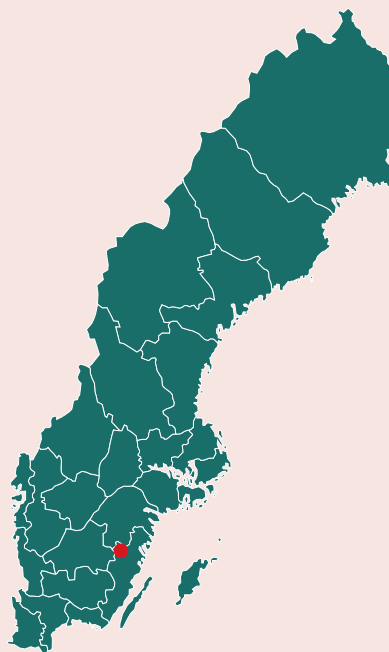
nego zespołu kobiecego „Bratmobile”, nie chodzi o to, że dziewczętom i kobietom brakuje pewności siebie, aby grać muzykę, chodzi raczej o to, że nie przychodzi im do głowy, aby grać. W świecie klarownych norm regulujących zachowanie i wygląd dziewcząt i chłopców mogą zdarzyć się sytuacje, w których zainteresowania są sprzeczne z wymogami płci. Przykładowo nie ma przeciwwskazań, aby dziewczyna grała na perkusji lub by chłopiec uprawiał taniec jazzowy.

Tworzenie środowiska pedagogicznego

Popkollo zapoczątkował unikalną pedagogikę prostych stosunków dla młodzieży ogólnie, a szczególnie dla dziewcząt. Ta pedagogika zainspirowała rozwój i organizację innych obozów dla młodzieży – cyrkowego, filmowego, tanecznego i hip-hopowego. We wszystkich przypadkach celem jest wysunięcie na pierwszy plan osoby, a dopiero potem zaoferowanie jej możliwości wyjścia na scenę i rozwijania osobistych cech, jakie są do tego potrzebne. Pierwszy obóz w 2003 r. nie był cudem pod względem organizacji. Organizatorami byli początkujący i w konsekwencji planowanie i logistyka szwankowały, ale generalnie „kollo” odniósł sukces.

Sheena – dziewczęta na scenie

Udało się osiągnąć cel podstawowy, którym było stworzenie środowiska, w którym dziewczętom najpierw pozwala się ujawnić osobowość, a dopiero potem być muzykiem. To umożliwia poważne traktowanie kreatywności i wyjście poza powszechnie stosowane wyrażenia „dziewczęca muzyka” „dziewczęcy zespół”. To zasadniczy element składowy wysiłków na rzecz równości płci: ogólne uwzględnienie, że kreatywność dziewcząt i sposób ich działania są ważne i mają znaczenie.

Znaczenie Sheena

Popkollo zapoczątkował szerszą działalność i koncepcję i jest dowodem na to, że takie metody są potrzebne. Organizacja związana z Popkollo zapoczątkowała Sheena <http://www.sheena.se/popkollo.html>

Celem Sheena jest kontynuowanie działań na rzecz inspirowania i pobudzania zainteresowania i uprawiania muzyki przez dziewczęta. Jedną z części działalności Sheena jest organizowanie mniejszych imprez, takich jak Dzień Dziewcząt, i szeregu koncertów. Inną częścią działalności jest kontynuacja niektórych działań, takich jak warsztaty instrumentalne, seminaria, spotkania przy kawie i spotkania w grupie.

Sheena zapewnia dziewczętom możliwość działania i rozwój jako indywidualności. To pozostaje celem priorytetowym i podstawowym. Silną stroną Sheena nigdy nie było coś, co można zmierzyć w sensie ilościowym. W bardzo krótkim okresie organizacja stała się czymś bardzo ważnym, chociaż raczej dla niewielkiej niż dużej liczby osób. Jej siłą jest postawa i respekt, z jakim dziewczęta są traktowane w Sheena. „Kapitał wiedzy”, jaki tworzy stowarzyszenie, to świadomość ograniczającego wpływu społeczeństwa na chłopców i dziewczęta. Sheena pragnie z tym zerwać, oferując szerokie możliwości. Zdolność upowszechniania tej wiedzy ma wiele wspólnego ze spotykaniem się z młodymi ludźmi, inspirowaniem i wspieraniem tych młodych, którzy mają ambicje założenia stowarzyszenia, organizowania koncertów i formowania zespołów.

W idealnym świecie, zamiast wprowadzania dziewczyny w środowisko tradycyjnie zdominowane przez mężczyznę, znalazłaby się tam ona z własnej inicjatywy, aby być obecną

Sheena – jakość życia dla dziewcząt

Państwo członkowskie: Szwecja

Region, okręg: Småland

Nazwa LGD: Astrid Lindgrens Hembygd

Powierzchnia: 3455 km²

Ludność: 49 828

Całkowity koszt projektu: 45 778 euro

UE: 14 889 euro

Inne fundusze publiczne: 21 222 euro

Fundusze prywatne: 9667 euro

Osoba kontaktowa: Jytte Rüdiger

Adres: Lögstadsgatan 6, SE 598 39

Vimmerby, Szwecja

Tel. (46) 49 21 41 44

Faks (46) 49 21 88 55

E-mail: jytte@astridlindgrenshembygd.se

Internet: www.astridlindgrenshembygd.se

Zdjęcia przekazała jednostka Szwedzkiej Sieci Krajowej

i uczestniczyć. Młodzi ludzie potrzebują wzorców i źródeł inspiracji, które mogą im wskazać drogę i pokazać wiarygodne możliwości. Leader+ umożliwił pracę w tym kierunku.

– Astrid Lindgrens Hembygd (szwedzka LGD) umożliwiła zorganizowanie Popkollo oraz inne działania – mówi Åsa Johnsen, prezes Sheena. – Co więcej, byliśmy w stanie kontynuować rozwój naszego stowarzyszenia, Sheena, i osiągnąć nasz główny cel: zwiększenie świadomości dziewcząt co do środków i sposobów, jakie są dla nich dostępne, aby wejść do wszystkich obszarów społeczeństwa. W tych staraniach Sheena pełni funkcję mentora, oferując wzorec postępowania. Ten sam wzorec jest równie ważny, co prowadzone działania.

Gotowe na przyjęcie klientów

FINLANDIA

Ochrona społeczności wiejskiej w Vasikka-Aho

Połączenie zasobów dla wspólnego celu zabezpiecza przyszłość nie tylko domu kultury i prowadzonego tam sklepiku, ale również lokalnego stylu życia

Okręg Alapää w Evijärvi tworzą trzy wsie o łącznej liczbie 608 mieszkańców. Wieś Vasikka-aho to centrum gospodarcze tego okręgu, z tamtejszych usług korzysta również wieś Ina. Są też domki letniskowe, dzięki którym latem podwaja się ilość ludzi korzystających z tych usług.

W Vasikka-Aho ewentualność zamknięcia ostatniego sklepu we wsi oznaczałaby również zanik ostatnich usług, jakie utrzymały się na wsi, a wtedy mieszkańcy musieliby jeździć ponad 10 km do najbliższych sklepów w Evijärvi. Bez sklepu zanikłoby też centrum tej dawniej żywej wiejskiej społeczności. W związku z tym potencjalna migracja ludności i będące jej konsekwencją zniekształcenie struktury wiejskiej na wsi oraz dezintegracja ducha wsi stanowiły realne zagrożenie przyszłości wsi.

Mieszkańcy zaczęli więc rozmyślać nad sposobami zaradzenia sytuacji, ponieważ dostęp do podstawowych usług lokalnych to kamień węgielny wiejskiego sposobu życia. Rozwiązanie tych problemów znalazło się w samej społeczności, a jest nim duch przedsiębiorczości, aktywny komitet wiejski, a nadto optymistyczna wizja przyszłości. Mieszkańcy połączyli swoje zasoby i podjęli starania w celu uratowania lokalnych usług w rodzinnej wsi.

Specjalne starania potrzebne do pozyskania środków

Według Eino Ahola i Samuli Klemola, lokalnych kierowników projektu, istniała ogromna potrzeba nowego skle-

pu, ponieważ stary był mały i niepraktyczny. Ponadto znajdował się w budynku pochodzącym z lat 30. XX w., który był w bardzo złym stanie – zawsze było tam za zimno zimą i gorąco latem.

W 2002 r. mieszkańcy wsi założyli spółdzielnię rozwoju Vasikka-aho, której celem było zachowanie wiejskiego stylu życia. Mieszkańcy wyszli z założenia, że jeżeli uda się pozyskać odpowiednią kwotę środków, wówczas zbudują porządną lokal i uratują usługi na wsi. Ich pomysłem był budynek wystarczająco duży, aby pomieścić zarówno miejscowy sklep, jak i świetlicę. Zdaniem mieszkańców było to ważne i byli też gotowi pracować w charakterze wolontariuszy. Dowodem ich zaangażowania była zbiórka kapitału spółdzielni, który w sumie wyniósł 63 tys. euro. Największymi inwestorami były lokalne stowarzyszenia i inne organizacje, a niemal wszystkie rodziny mieszkające na obszarze zainwestowały własne pieniądze w projekt.

Oprócz kapitału zgromadzonego przez spółdzielnię, potrzebne były dodatkowe środki. Pozwolenie na budowę zostało wydane po tym, jak fińska LGD Aisapari ry przyznała dotację w wysokości 63 tys. euro ze środków Leader+ na inwestycję, chociaż potrzebny był też kredyt bankowy

Samuli Klemola i Eino Ahola przed urzędem gminy

w wysokości 250 tys. euro. Po uzyskaniu środków wyczekiwana wiejska świetlica i sklep zostały zbudowane. Sklep został otwarty w grudniu 2004 r., świetlica wkrótce potem.

Nowa świetlica

Ze świetlicy może korzystać bezpłatnie cała wieś, może ona służyć do takich celów, jak spędzanie wolnego czasu, grupy studyjne, doradztwo dla małych przedsiębiorstw, pokazy produktów itp.

Świetlica jest wyposażona w kuchnię i lodówkę; również komputery będą zakupione do użytku mieszkańców wsi. Gmach jest własnością mieszkańców i tym samym pobudza ducha wspólnoty, ponieważ został przez nich wspólnie zbudowany i sfinansowany. Wkład własny mieszkańców w projekt był znaczny, prace będą kontynuowane latem 2005 r., kiedy budynek zostanie pomalowany, a jego otoczenie uporządkowane.

Nowy wystrój tradycyjnego sklepu

Właścicielki sklepu Tuula Kinnunen i Sonja Lahti promieniają z radości, tak je cieszy nowy lokal.

– To własny sklep mieszkańców wsi, bez nich nas by tu nie było – mówią. Teraz mogą wykładać towar na półki, mają też nowy piec, w którym kilka razy w tygodniu pieką bułki i karelskie ciasta.

Klientów nie brakuje, ale panie Kinnunen i Lahti czekają na letnie miesiące, kiedy liczba klientów podwoi się wraz z przyjazdem urlopowiczów.

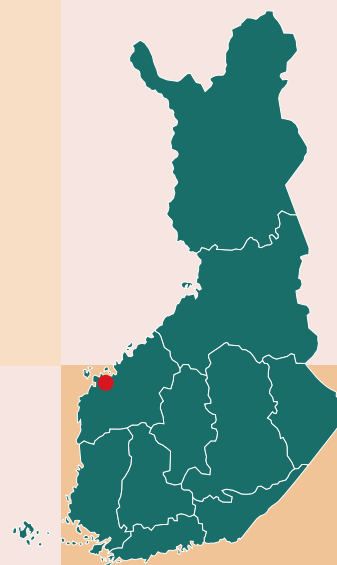
Sklep oferuje usługi bankowe w formie bankowości internetowej i kasy. Terminal do bankowości internetowej jest używany codziennie i są plany przeszkolenia mieszkańców w zakresie jego obsługi. Samuli Klemola nadmienia, że starszym mieszkańcom łatwiej jest odwiedzić internetowy bank we wsi, niż jechać kawał drogi do banku w Evijär. Sklep złożył też wniosek o pozwolenie na świadczenie usług pocztowych.

Właścicielki sklepu płacą czynsz spółdzielni rozwoju Vasikka-aho, a z niego spółdzielnia spłaca kredyt zaciągnięty w banku.

Zadowoleni klienci

Wygląda na to, że każdy jest bardziej niż zadowolony z efektu końcowego: zarówno kierownicy projektu, jak i sklepikarki pracujące w nowym lokalu oraz faktyczni użytkownicy budynku, czyli mieszkańcy wsi. Chwalą nowy lokal. Nawet asortyment oferowanych towarów zdaje się bogatszy, ponieważ teraz produkty można lepiej eksponować.

Jednym z największych zagrożeń dla obszarów wiejskich jest zanik usług na rzecz odległych centrów w miastach. We wsi Vasikka-aho w Evijärvi udało się temu zapobiec. Na terenach wiejskich lokalny sklep stanowi istotny element kultury i społeczności wiejskiej. Bez niego charakter wsi może ulec osłabieniu i pogorszyć atrakcyjność wsi. Także atrakcyjność obszaru jako miejsca do zamieszkania jest znacznie większa, kiedy we własnej wsi można uzyskać podstawowe usługi. Ten mały cud w Vasikka-aho osiągnęli ludzie, którzy zaangażowali się w realizację wspólnego celu.

Świetlica/sklep na wsi

Państwo członkowskie: Finlandia

Region, okręg: Järvisuutu i Härmänmaa, South Ostrobothnia

Nazwa LGD: LGD Aisapari

Ludność: 52 000

Powierzchnia: 3956 km²

Całkowity koszt projektu: 103 000 euro

UE: 31 300 euro

Inne fundusze publiczne: 31 300 euro

Osoba kontaktowa: Ilpo Kakko

Adres: Kehätie 6, FIN-62200 Kauhava

Tel. (358) 64 34 29 60

Faks: (358) 408 30 65 41

E-mail: ilpo.kakko@aisapari.net

Internet: www.aisapari.net

Zdjęcia przekazała LGD Aisapari

WSPÓŁPRACA W ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

Historia regionu u stóp

AUSTRIA I NIEMCY

Ponadnarodowe kształcenie w zakresie przewodnictwa kultury i zarządzania muzeami regionalnymi

Współpraca trzech regionów alpejskich dla uzyskania nowej perspektywy

Na podstawie artykułu autorstwa Güntera Salchnera i Luisa Fidlshustera

Projekt szkolenia ponadnarodowego w programie Leader+ Regiony jest w trakcie realizacji: jest 104 uczestników, 25 wykładowców i 47 warsztatów obejmujących 20 różnych modułów. Uczestniczą w nim następujące regiony: Auerbergland (Niemcy), Ausserfern (Austria) i Ostallgäu (Niemcy). Projekt dotyczy związków kulturowych i historycznych pomiędzy wszystkimi obszarami, które są położone w bawarsko-austriackim regionie alpejskim. Dzięki przeszkoleniu przewodników kultury i kustoszy muzeów, bogate dziedzictwo kultury Allgäu i Ausserfern powinno zyskać na popularności. Dzięki połączeniu turystyki i kultury projekt powinien przyczynić się do utworzenia nowych miejsc pracy, zwłaszcza dla kobiet, i umocnić więzy pomiędzy ojczyzną a jej historią wśród młodzieży.

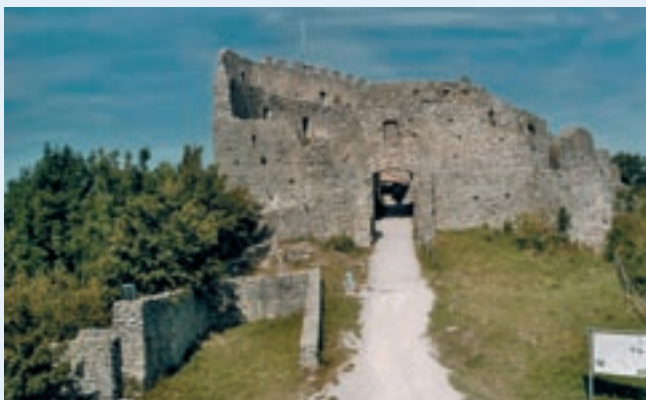
Projekty współpracy obejmują okres od maja 2003 r. do czerwca 2005 r. Program kwalifikacji przewodników kultury obejmował okres od maja do lipca 2003 r., z 79 uczestników wybrano 55. Program dla kustoszy muzeów był realizowany od maja 2004 r. do sierpnia 2004 r., zakwalifikowało się

wszystkich 25 uczestników. Oprócz kształcenia, ważną częścią projektu jest planowanie i realizacja działań marketingowych.

Punkt wyjścia

LGD prowadziły działalność dopiero kilka miesięcy, kiedy ich dyrektorzy zarządzający spotkali się po raz pierwszy w celu wymiany pomysłów. Na spotkaniu doszli do wniosku, że strategie rozwoju trzech sąsiadujących ze sobą LGD mają wiele wspólnych celów i tworzą szereg możliwości współpracy w przyszłości. W związku z tym, że projekty współpracy ponadnarodowej są bardziej złożone i niosą ze sobą więcej ryzyk niż projekty lokalne, trzech dyrektorów Leader+ zaczęło poszukiwać mocnej podstawy do współpracy. Wiadomo już było, że podstawą i warunkiem sukcesu projektu ponadnarodowego jest silne przekonanie, że projekt przyniesie duże korzyści trzem zainteresowanym LGD. Po dokonaniu krytycznej, kompleksowej oceny projektu,

Zamki zapewniają historyczne więzi z regionem

Szkolenie przewodników zaczyna się w klasie

dyrektorzy zdecydowali, że podstawą współpracy będzie lepsze powiązanie historii i kultury z turystyką i zatrudnieniem. Taki był punkt wyjściowy projektu „Ponadnarodowe kształcenie w zakresie przewodnictwa kultury i zarządzania muzeami regionalnymi”.

Przygotowania do współpracy

Wywiad przeprowadzony wśród ekspertów ds. turystyki lokalnej i w licznych placówkach kultury potwierdził zapotrzebowanie na przewodników kultury i kustoszy muzeów. Kilka zespołów lokalnych i regionalnych projektów kulturalnych, które były wcześniej finansowane z Lidera, np. Via Claudia Augusta, muzeum zamków europejskich i regionalny związek muzeów, wykazało duże zainteresowanie organizowaniem sieci kontaktów i współpracą w dziedzinie kwalifikacji.

W celu zapoznania się z najlepszą praktyką dyrektorzy trzech LGD skontaktowali się z włoską LGD Val Venosta z Południowego Tyrolu, która realizowała podobne projekty w ramach Leader. Następnym krokiem było zaangażowanie władz lokalnych na wczesnym etapie projektu. Dysponując szczegółowym projektem koncepcji projektu trzy LGD zaprosiły organy właściwe do zatwierdzenia projektu na miniszczyt europejski, na którym wspólnie omawiano i wyjaśniano kwestie dotyczące procedury zatwierdzania, co okazało się ogromnie pomocne w udanej realizacji projektu. Ważnym elementem tych wyjaśnień było uzgodnienie, że LGD Ostallgäu powinna pełnić funkcję prowadzącego, a tym samym realizować wszystkie płatności i cały proces rozliczeniowy. To oznaczało możliwość uniknięcia przez LGD wysokich opłat za przelewy, naliczanych przez zagraniczne

banki. Od samego początku kluczem do sukcesu projektu było jasne zrozumienie kompetencji i zadań współpracujących LGD.

Dwie części projektu

Projekt składa się z dwóch części: kształcenia przewodników kultury i kształcenia w zakresie zarządzania regionalnymi muzeami. Część pierwsza, czyli kształcenie przewodników kultury została rozpoczęta w maju 2003 r. Na początku 79 uczestników z trzech obszarów Leader+ odbyło szkolenie w zakresie podstawowym, dotyczące:

- historii regionów Ausserfern i Ostallgäu
- badań historycznych i badań kultury
- zarządzania
- szkolenia w zakresie retoryki.

Na drugim etapie projektu uczestnicy mieli możliwość wyboru z dużej liczby kursów związanych z historią regionu w zależności od zainteresowań, np.:

- historia Rzymu
- Celtowie i Alemanowie
- barok w regionie
- król Ludwиг.

Uczestnicy nauczyli się, jak przedstawiać informacje na te tematy zarówno miejscowym, jak i turystom, w sposób spójny i wciągający. Ponad połowa uczestników (57%) to kobiety, a duży odsetek młodych ludzi pokazał, że historia i kultura regionu nie tylko interesuje starszych, ale daje też szansę włączenia młodych w rozwój wsi.

Drugi etap projektu – kształcenie kustoszy muzeów – rozpoczął się w czerwcu 2004 r. Treści warsztatów i seminariów uwzględniały potrzeby regionalnych muzeów i placówek kulturalnych i obejmowały następującą tematykę:

- pozycjonowanie (unikalna oferta sprzedaży) muzeów
- koncepcje wystaw
- dokumentacja i inwentaryzacja
- prowadzenie i projekt katalogów
- pedagogika muzealna
- zarządzanie wiedzą
- marketing kultury.

Wykładowcami byli eksperci z dużych muzeów w centralnych miastach trzech przedmiotowych regionów oraz z *contact point* dla prywatnych muzeów w Bawarii. Kursy dotyczyły różnych muzeów regionalnych, co dało uczestnikom możliwość zapoznania się z różnymi tematami i specjalnymi cechami regionalnych muzeów. W sumie w kursach uczestniczyło 25 osób, w tym 14 kobiet.

Pomoc w wejściu na rynek

Kluczowym punktem projektów edukacyjnych jest częste stosowanie nabytej wiedzy. Zapotrzebowanie na przewodników kultury ze strony regionalnych stowarzyszeń turystycznych i hoteli jest uzależnione od marketingu tej nowej oferty. Z uwagi na powyższe inicjatorzy projektu od samego początku wyraźnie oświadczyli, że wyszkoleni przewodnicy kultury będą potrzebować pomocy w rozpoczęciu pracy. Stąd kompleksowe działania marketingowe stanowiły istotną część projektu. Na stronie internetowej www.kulturuehrung.info znajdują się informacje na temat oferowanych wycieczek z przewodnikiem kultury, samych przewodników oraz sposobu rezerwacji wycieczek z przewodnikiem. Wycieczkę z przewodnikiem można zarezerwować w następującym obszarze tematycznym: Alemanowie

w regionie, gildia Ausserfern, architektura regionalna, zamki w Allgäu i Ausserfern, forteca Ehrenberg, rejs po rzece Lech, historia górnictwa żelaza w regionie itp.

Dodatkowe działania obejmują przygotowanie folderu na temat trzech obszarów Leader+, który został rozprowadzony wśród regionalnych hoteli i pensjonatów.

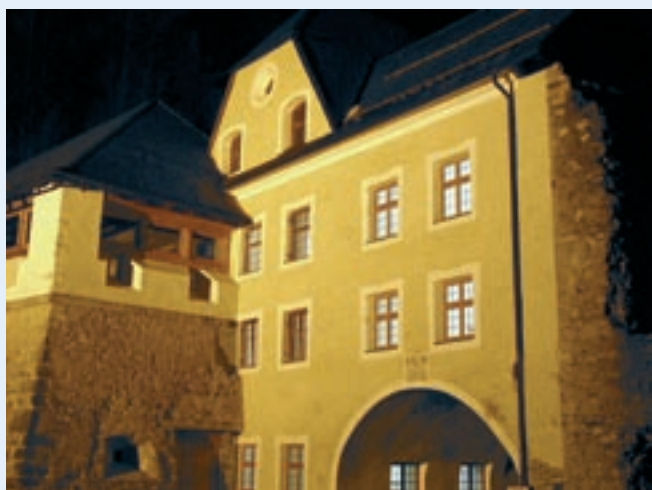
Innym działaniem marketingowym były publiczne Dni Kultury Allgäu-Ausserfern, które obejmują bezpłatne wycieczki z przewodnikiem i bezpłatne wystawy w różnych muzeach w regionie. Ponadto przewodnicy kultury zawiązali własne stowarzyszenie, które dba o *public relations*, marketing i inne kwalifikacje w celu podniesienia standardów. Te wszystkie działania inicjują przewodnicy kultury, którzy uzyskują dodatkową pomoc ze strony LGD, kiedy jest potrzebna.

Wyniki

Do końca 2004 r. 35 przewodników kultury osiągnęło poziom wymagany, aby wejść na rynek, i teraz regularnie sprzedaje się wycieczki z przewodnikiem. Osiągnięto też postępy w zakresie organizowania sieci kontaktów pomiędzy przewodnikami kultury a regionalnymi muzeami. W ten sposób wyłoniła się trwała podstawa przyszłej współpracy jako ważny, dodatkowy wynik projektu.

Transfer najlepszej praktyki

Kiedy Michaela Waldmann, dyrektor zarządzający LGD Ostallgäu, przedstawiła ten ponadnarodowy projekt na Europejskiej Wystawie Regionalnej w 2003 r. (targi i konferencja na temat rozwoju regionalnego) we Friedrichshafen (Niemcy), kilka niemieckich i austriackich LGD wykazało zainteresowanie realizacją tego samego w ich regionach. Na austriackim obszarze Leader+ Ötztal/Upper Inn Valley realizacja podobnego projektu edukacyjnego rozpocznie się wiosną 2005 r. Park krajobrazowy Hoher Fläming (Niemcy) już wprowadził tę koncepcję. Ponadto kilkanaście LGD dowiadywało się o szczegóły dotyczące koncepcji projektu.

Jedno z licznych interesujących miejsc do odwiedzenia

Ponadnarodowe kształcenie w zakresie przewodnictwa kultury i zarządzania

Państwa członkowskie: Austria i Niemcy
Regiony, okręgi: land Tyrol (AUT),
 Regierungsbezirke Schwaben i Oberbayern (GER)

Nazwa LGD: Außerfern (AUT), Auerbergland (GER) i Ostallgäu (GER)

Ludność:

31 445 (LGD Außerfern)
 19 300 (LGD Auerbergland)
 123 000 (LGD Ostallgäu)

Powierzchnia:

1237 km² (LGD Außerfern)
 250 km² (LGD Auerbergland)
 1285 km² (LGD Ostallgäu)

Całkowity koszt projektu: 30 000 euro

UE: 15 000 euro

Fundusze prywatne: 15 000 euro

Osoba kontaktowa: Günter Salchner

Adres: REA Außerfern, Kohlplatz 7, A-6600 Pflach

Tel. (43) 567 26 23 87

Faks: (43) 56 72 62 38 71 39

E-mail: rea@allesausserfern.at

Internet: www.allesausserfern.at/rea

Zdjęcia przekazał LGD Ausserfern

Drogi wodne „Obszary” to idealny sposób na zwiedzanie regionu

NIDERLANDY i NIEMCY

Partnerstwo pomiędzy dwoma regionami Leader+ o podobnej charakterystyce, które połączyły siły w celu stworzenia strategii turystyki ponadnarodowej dla dobra obydwu partnerów

Partnerstwo Spreewaldu (Brandenburgia, Niemcy) i Noordwest Overijssel (Wschodnie Niderlandy): współpraca ponadnarodowa w ramach Leader+

Tło projektu

Procedura współpracy pomiędzy regionami Spreewald (Niemcy) i Noordwest Overijssel (Niderlandy) została uruchomiona we wrześniu 2002 r. Początkiem procesu była wizyta delegacji Holenderskich Lasów Państwowych u jej niemieckiego odpowiednika. Ta wizyta została zorganizowana z uwagi na podobieństwa fizyczne obu obsza-

rów, które koncentrują się głównie na zarządzaniu rezerwatami przyrody. Zarówno Spreewald, położony 100 km na południowy wschód od Berlina, jak i Northwest Overijssel, Niderlandzki Park Narodowy położony we wschodniej części Niderlandów w pobliżu IJsselmeer, to typowe torfowiska. Charakterystyczną cechą obu obszarów jest krajobraz, będący mozaiką płytkich jezior, rzek, pól trzcin, lasów i łąk.

Niemniej jednak pomiędzy tymi dwoma obszarami istnieją znaczne różnice. Powierzchnia mokradeł Spreewald jest dziesięć razy większa od Northwest Overijssel, a wskutek małej gęstości zaludnienia grunty są wykorzystywane w ograniczonym stopniu do celów rolniczych, a jeszcze mniej w turystyce. Dlatego stan przyrody w Spreewald jest znacznie lepszy. W Spreewald zarówno wewnętrzny jak i zewnętrzny marketing regionalnych wyrobów ma istotne znaczenie na tym obszarze, natomiast Northwest Overijssel żyje głównie z turystyki. Niemniej jednak oba regiony mają podobne problemy, które są ściśle powiązane z ograniczeniami, jakie nakłada naturalne ukształtowanie krajobrazu i w efekcie wyzwania i możliwości dla tych dwóch obszarów są podobne, zwłaszcza w zakresie poprawy jakości życia, utrzymania i rozwoju podstawowych usług (kultura, zdrowie, edukacja i podstawowe zaopatrzenie w żywność) oraz rozwoju turystyki społeczno-ekonomicznej.

Rodzaj współpracy

Wkrótce okazało się, że współpraca w szerszym sensie będzie korzystna dla obu regionów. Program Leader+ oferował dobrą możliwość wsparcia finansowych, metodologicznych i organizacyjnych aspektów współpracy. Dlatego następnym krokiem było spotkanie delegacji Leader+ z obu regionów służące opracowaniu wspólnego programu, ukierunkowanego na osiągnięcie następujących celów:

1. poprawa i zwiększenie efektywności sytuacji społeczno-gospodarczej na obu obszarach Leader+ przez stymulowanie turystyki,
2. umocnienie tożsamości regionalnej,
3. opracowanie nowych sposobów zwiększenia dochodów lokalnych na obszarach wiejskich.

Jako pomoc we wdrażaniu procedury współpracy plan ramowy został opracowany i uzgodniony, z podkreśleniem następujących czterech tematów przewodnich:

1. opracowanie planu głównego dla obu regionów, w którym zatwierdzony wolumen turystyki wodnej zostały rozdzielony na strefy o wysokiej i niskiej wartości przyrodniczej i stopniu zagrożenia w kontekście ochrony rzadkich gatunków (bioróżnorodność) lub zakłócania spokoju zagrożonych gatunków ptaków,
2. opracowanie wspólnej koncepcji marketingu w porównywalnych regionach turystycznych,
3. opracowanie procesu rozwoju produktów regionalnych na potrzeby turystyki,
4. opracowanie marketingu i informacji dla turystów w podobnych miejscach turystycznych.

Takie podejście do opracowania planu ogólnego miało tę zaletę, że stworzony został ukierunkowany, operacyjny program prac dla poszczególnych grup specjalistów, opracowujących każdy z wyżej wymienionych tematów. W ten sposób nastąpiło powiązanie tematów z rozwojem projektu. Ponadto plan ogólny umożliwia LGD ocenę projektów w sposób zintegrowany i daje możliwość powiązania propozycji przedstawianych na poszczególne tematy.

Wyniki współpracy

Nawet po uruchomieniu tej procedury proces współpracy przebiega powoli. Pod koniec 2004 r. instytucjom zarządzającym zostały przedstawione pierwsze dwa małe projekty, zatytułowane „Kontakt z przyrodą i kulturą w Northwest Overijssel i Spreewald dzięki rozwojowi turystyki na obu obszarach”. Ich głównym celem jest zwiększenie wymiany turystycznej na obu obszarach, głównie w szczycie sezonu letniego. Promocja turystyki na obu obszarach jest realizowana przez Internet i prezentacje na targach. Wkład własny każdego z regionów wyniósł po około 36 tys. euro na projekty. Korzyściami z projektów będzie zwiększenie masy krytycznej dla turystyki w obu regionach oraz wspólne opracowanie nowych koncepcji działań poza sezonem turystycznym.

Ponadto, niezależnie od faktu, że metoda Leader+ całkiem dobrze ułatwia współpracę, a język nie jest głównym problemem, realizacja konkretnych wyników jest utrudniona.

Istnieje kilka możliwych przyczyn takiego stanu rzeczy:

- znaczne różnice kulturowe i obyczajowe, co prowadzi do długiego procesu dyskusji i precyzowania, zanim wspólnie uzgodnione tematy zostaną przełożone na program,
- zgodnie z wytycznymi współpracy Leader+ ustalenie odpowiednich tematów lub projektów, jakie mogą okazać się korzystne dla obu stron, oznacza skomplikowane poszukiwania,
- znalezienie właściwych partnerów, którzy są w stanie stworzyć innowacyjny projekt, okazało się dość trudne,
- pozyskanie dostatecznego współfinansowania po stronie niemieckiej okazało się trudne z powodu małej liczby przedsiębiorców pracujących w tej dziedzinie, generalnego braku środków prywatnych oraz niepodejmowania inicjatywy przez potencjalnych partnerów,
- procedury Leader+ są całkiem dobrze sformułowane i same w sobie są przejrzyste, jednak istnieją znaczne różnice w procedurach i przepisach prawnych obowiązujących w obu krajach/regionach/Instytucjach Zarządzających, a ich zbliżenie zabrało dużo czasu.

Teraz, kiedy najtrudniejsze części procesu współpracy są już za nami, oczekuje się, że projekt przyniesie w latach następnych szereg interesujących wyników, które będą stymulować oba regiony. Należą do nich:

Partnerstwo Spreewaldu (Brandenburgia, Niemcy) i Noordwest Overijssel (wschodnie Niderlandy)

Państwo członkowskie: Niemcy

Region, okręg: Brandenburgia

Nazwa LGD: LGD Spreewaldverein

Ludność: 261 000

Powierzchnia: 2962 km²

Całkowity koszt projektu: 36 000 euro

UE: 28 800 euro

Inne fundusze publiczne: 7200 euro

Państwo członkowskie: Niderlandy

Region, okręg: Overijssel, wschodnie Niderlandy

Ludność: 43 000

Powierzchnia: 320 km²

Nazwa LGD: Noordwest Overijssel

Całkowity koszt: 36 000 euro

UE: 21 600 euro

Inne fundusze publiczne: 7200 euro

Fundusze prywatne: 7200 euro

Osoba kontaktowa: Dieter Irlbacher

Adres: Am Neuhaus 7, 15907 Lübben (Spreewald)

Tel. (49) 35 46 84 26

Faks (49) 35 46 86 43

E-mail: spreewaldverein@t-online.de

Internet: www.spreewald-erlebnis.de

Osoba kontaktowa: Tea Snippe

Adres: Gemeente Steenwijkerland
Vendelweg 1

Postbox 162 8330 AD Steenwijk

Tel. (31) 521 53 87 44

Faks: (31) 521 53 85 09

E-mail: tea.snippe@steenwijkerland.nl

Internet: www.leaderplus.nl

Zdjęcie przekazała niderlandzka instytucja zarządzająca

- skoordynowane podejście do poprawy i rozwoju turystyki na obszarach podmokłych, również po tradycyjnym sezonie turystycznym,
- rozwój i eksploatacja specjalnych maszyn do porządkowania podmokłych łąk,
- prace związane z architekturą i kwaterami na obszarach podmokłych.

Ponadto istnieje znacząca możliwość, że ta inicjatywa może być rozszerzona na inne obszary podmokłe w całej Europie. Jednym z rozważanych powiązań jest współpraca w ramach inicjatywy DELTA 2000 na obszarze Po Delta, zatytułowana „Sieć europejskich mokradeł”.

Możliwości oferowane w ramach inicjatywy Leader+ w zakresie ułatwień w organizowaniu sieci kontaktów ponadnarodowych i współpracy same w sobie stanowią ważne zjawisko, które może doprowadzić do wzrostu europejskiej wymiany i świadomości kulturowej.

KOBIETY I MŁODZIEŻ W LEADER+

Kobiety liderami – nadanie właściwego biegu rozwojowi społeczności wiejskiej

Dlaczego Irlandki nadal zarabiają mniej niż ich koledzy – mężczyźni, są niedostatecznie reprezentowane w strukturach decyzyjnych i trudno im wspiąć się na szczyt w różnych zawodach? W 2004 r. grupa kobiet z irlandzkiej wsi spotkała się na kursie szkoleniowym zatytułowanym „Kobiety liderami”. Na kursie poruszane były powyższe tematy, a uczestniczki wyposażono w narzędzia do dalszego pogłębiania wiedzy w wybranych dziedzinach, takich jak zatrudnienie lub rozwój gminny. Sukcesem tego akredytowanego kursu był widoczny pokaz tego, jaki może być wpływ Leader+ na kobiety wiejskie w zakresie pomocy w uzyskaniu dostępu do zatrudnienia i zwiększenia ich uczestnictwa w strukturach decyzyjnych w społeczności.

Opracowanie programu

Założona w 1989 r. Ballyhoura Development Limited to spółka rozwoju wiejskiego, która obejmuje obszar North Cork i South East Limerick (Irlandia). Celem tej organizacji jest dywersyfikacja podstaw gospodarki obszaru oraz pomaganie mieszkańcom tego obszaru w poprawie jakości życia przez rozwój gminny, kształcenie i szkolenia na rzecz rozwoju gospodarczego w takich dziedzinach, jak działalność wytwórcza, przetwórstwo żywności, technologie informacyjno-komunikacyjne oraz turystyka wiejska.

Oprócz programu Leader+ Ballyhoura Development Ltd prowadzi również kilka innych programów i projektów, w tym program włączania społecznego w ramach rozwoju lokalnego, narodowy program rozwoju wsi, wiejski program społeczny oraz działania na rzecz równości płci Vital Voices Equality Measure³.

Program Vital Voices jest dofinansowywany przez National Equality for Women Measure, organizację, która wspiera prace skoncentrowane na poprawie szans dla kobiet w Irlandii. Jej celem jest zwiększenie możliwości uczestniczenia kobiet w procesach decyzyjnych poprzez wyszukiwanie kobiet aktywnie zaangażowanych w struktury decyzyjne (wolontariat/gminne/ustawowe), które jednak, z przyczyn osobistych lub instytucjonalnych, nie osiągają swojego pełnego potencjału. Program Vital Voices pragnie dotrzeć do grup kobiecych, kobiet w biznesie i przedsiębiorczości, rolnictwie, kobiet w sektorze ustawowym i nieustawowym, sieciach kobiecych, bezrobotnych kobiet, kobiet z mniejszości, samotnych matek, kobiet-podróżników oraz kobiet będących członkami grup politycznych i niepolitycznych. Program Vital Voices Ballyhoura Development uzupełnia program Leader+, ponieważ zarówno włącza wiejskie kobiety jako grupę docelową, jak i wspiera je w osiąganiu lepszej jakości życia.

Rozwój ukierunkowanego wsparcia dla kobiet i umocnienie obecności grup kobiet w Ballyhoura Country³ to jeden z celów Programu Vital Voices. W ramach realizacji tego celu szkolenie zatytułowane „Kobiety liderami” zostało prze-

prowadzone za pośrednictwem Działania 13 „Szkolenia dla kobiet” w ramach programu Leader+.

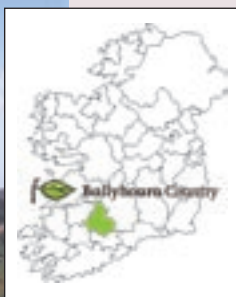
Uczestnicy wcześniejszego, dwudniowego warsztatu zgłębiali temat „Kobiety a uczestnictwo”. Tematyka tego warsztatu obejmowała takie tematy, jak bariery dla uczestnictwa kobiet w życiu gminy i zatrudnieniu oraz potencjalne strategie zwiększenia uczestnictwa kobiet w tych obszarach. Uczestniczki tego warsztatu uznały potrzebę kursu nt. „Kobiety liderami”. Jednak kluczowym wyzwaniem w organizowaniu kursu „Kobiety liderami” było zadbanie, aby treść kursu i jego struktura odzwierciedlała faktyczne potrzeby, wyrażane przez kobiety. Aby to osiągnąć, specjalista ds. rozwoju z Vital Voices przeprowadził konsultacje, zarówno indywidualnie z kobietami, jak i z lokalnymi grupami kobiecymi. Dwa zagadnienia, jakie ujawniły się w tym procesie, to niechęć kobiet do tradycyjnej nauki w klasie oraz problem z czasem. Ten proces konsultacyjny był pomocny w opracowaniu treści i struktury kursu.

W efekcie kurs „Kobiety liderami” został opracowany w taki sposób, aby uniknąć tradycyjnego środowiska klasy i uwzględnić presję czasową, które często utrudnia kobietom uczestniczenie w kursach edukacyjnych/szkoleniowych. Po konsultacjach dotyczących treści i formy kursu zorganizowano kurs składający się z 10 modułów, realizowany w okresie ośmiu miesięcy. Sposób prowadzenia i wyniki kursu były niezwykle praktyczne. Do kursu włączono specjalne środki wspierania, w tym indywidualne poradnictwo zawodowe/życiowe oraz udział kobiet w komputerowym programie poradnictwa zawodowego dla dorosłych. Kurs odbył się w Kilmallock, hrabstwo Limerick, uczestniczyło w nim 15 kobiet.

Niektóre wyniki

Nacisk na szkolenie w ramach programu Vital Voices przyniósł podwójne wyniki. Po pierwsze pomógł kobietom albo w powrocie do pracy, albo w awansie (lub rozpoczęciu samozatrudnienia). Jego wpływ był również bardzo widoczny w sposobie wspierania i zachęcania kobiet, aby przyjęły rolę przewodnią w gminie, zarówno pod względem szeroko zakrojonych działań rozwojowych, jak i uczestnictwa w lokalnych strukturach decyzyjnych.

³ Ballyhoura Country to obszar działania Ballyhoura Development Ltd.

Region Ballyhoura zapewnia odpowiedni kurs dla wiejskich kobiet

Postępy uczestniczek były ogromnym sukcesem szkolenia:

- dwie kobiety przyjęły funkcje (prezesa i sekretarza) w lokalnych sieciach gminnych, które są połączone ze strukturami lokalnego samorządu,
- jedna kobieta została członkiem County Community and Voluntary Forum⁴,
- jedna uczestniczka została członkiem-założycielem organizacji ogólnokrajowej „Women for Action on Disability and Equality” (WADE),
- dwie uczestniczki bezpośrednio uzyskały pracę na pełny etat,
- cztery uczestniczki rozpoczęły akredytowane szkolenie na potrzeby dalszego rozwoju zawodowego.

Kluczowym czynnikiem sukcesu tego kursu było jego zorganizowanie w odpowiedzi na potrzeby grupy docelowej, gdzie moduły szkolenia zostały dostosowane tak, aby spełniały te potrzeby. Zróżnicowane pochodzenie i zainteresowania uczestniczek wzbogaciły kurs, ponieważ wynikiem tego była różnorodność punktów widzenia i wkładów, a tym samym wzbogacenie kształcenia wszystkich uczestniczek.

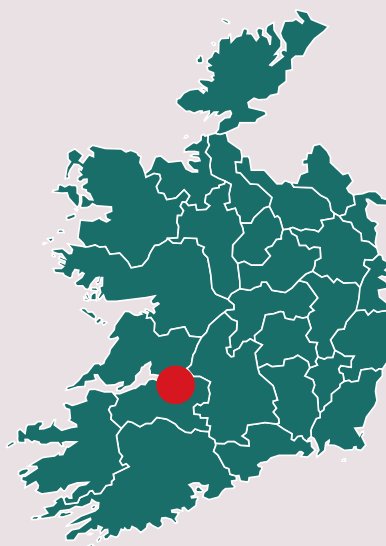
Okazało się, że kwestią kluczową jest zróżnicowanie potrzeb kobiet na obszarach wiejskich: nie należy zakładać, że wiejskie kobiety mają wspólne potrzeby, ponieważ to może doprowadzić do uogólnień problemów, metodologii i rozwiązań.

Udział kobiet w kursie „Kobiety liderami” w ramach tej sieci doprowadził do złożenia dodatkowych wniosków o szkolenie dla innych kobiet. Miejscowe kobiety zidentyfikowały potrzebę szkolenia na temat „Mentorzy dla pracujących kobiet” i „Kobiety a proces decyzyjny”. Program Vital Voices nadal współpracuje ściśle z siecią kobiecą na tym obszarze w celu zapewnienia, by potrzeby kobiet były tam zaspokajane⁵.

⁴ The County Community and Voluntary Forum to grupa działająca na terenie całego hrabstwa, w której skład wchodzi przedstawiciele grup Community and Voluntary z terenu całego hrabstwa. Głównym celem Forum jest uzgodnienie i artykulacja wspólnych stanowisk licznych i zróżnicowanych organizacji gminnych i wolontariuszy z hrabstwa.

⁵ Dodatkowe dwa kursy „Kobiety liderami” zostały przeprowadzone w Ballyhoura Country; te kursy były finansowane za pośrednictwem programu Vital Voices.

Dzięki wspólnej pracy na rzecz realizacji kursu „Kobiety liderami” obydwie programy (Vital Voices i Leader+) zapewniły dużą komplementarność i integrację pomocy dla wiejskich kobiet oraz zapewniły, by nie nastąpiło dublowanie środków lub wysiłków. Leader+ nie tylko wywarł silny wpływ na życie uczestniczek kursu, ale również zaproponował cenne wzorce postępowania dla innych kobiet. Te wzorce postępowania pokazały, że jakość życia uczestniczek można poprawić dzięki ustaleniu ich potrzeb i uczestnictwie w szkoleniu.

Kobiety liderami

Państwo członkowskie: Irlandia
Region, okręg: North Cork i South East Limerick
Nazwa LGD: Ballyhoura Development Limited
Ludność: 56 000
Powierzchnia: 1430 km²
Całkowity koszt projektu: 6666 euro
Fundusze UE: 6000 euro
Fundusze prywatne: 666 euro

Osoba kontaktowa: Tara O'Doherty
Adres: Ballyhoura Development Ltd, Kilfinane
 Co Limerick, Irlandia
Tel. (353) 639 13 00
Faks (353) 639 13 30
E-mail: t.odoherty@ballyhoura.org
Internet: www.ballyhouracountry.com

Zdjęcie i mapę przekazała jednostka Irlandzkiej Sieci Krajowej

Nowa placówka dla młodzieży z polderów

NIDERLANDY

Projekt zrealizowany przez niderlandzką młodzież staje się główną atrakcją w sobotnie wieczory na polderach

Centrum Młodzieżowe „De Buren”

Około 600 uczestników zabawy, ubranych w kowbojskie buty i kapelusze, z piwem w dłoni, wyobraża sobie, że są na Dzikim Zachodzie. Miesiąc później ta sama młodzież tańczy w rytm muzyki nowego zespołu z Flevoland. To wszystko ma miejsce w *Jongerencentrum de Buren* (Centrum Młodzieżowym Sąsiedzi) w Emmeloord. W jeden weekend nowiutkie centrum jest udekorowane na imprezę typu Country & Western, miesiąc później zespół rockowy daje wystrzałowy koncert.

– Do niedawna wieczorami na polderze było raczej nudnawo, bo niewiele się działo – mówi Johan Fuite ze stowarzyszenia młodzieżowego *19Nu Noordoostpolder*. – Latem było kilka dobrych festiwali, ale na zwykły sobotni wieczór wybór był niewielki.

Teraz jednak sytuacja uległa zmianie. Dzięki stowarzyszeniu młodzieżowemu Emmeloord od listopada 2003 r. ma centrum młodzieżowe, a raz w miesiącu warto tam być!

Wprowadzenie projektu w życie

Johan Fuite wspomina stary budynek stowarzyszenia *Jongeren 19Nu*, tymczasową drewnianą chatę, która już nie spełniała standardów i wymagała wymiany. Dla młodzieży wielkim pytaniem było „co teraz”?

– Na szczęście uzyskaliśmy ogromną pomoc z gminy Noordoostpolder – mówi Johan Fuite. – Dwóch radnych

walczyło o znalezienie nowej lokalizacji w Emmeloord i poinformowało nas o możliwości ubiegania się o dotację z Leader+.

Z uwagi na złożony charakter nowej inwestycji budowlanej młodzież postanowiła założyć oddzielne stowarzyszenie charytatywne. Organizacja otrzymała nazwę *De Buren*, a jej przewodniczącym został Johan Fuite.

W ciągu ostatnich dwóch lat Johan Fuite i jego przyjaciele poświęcili dużo czasu i energii na nowy projekt budowlany.

– W ciągu trzech miesięcy pracowaliśmy nad tym dwa lub trzy wieczory w tygodniu – mówi Johan Fuite. – Wykonaliśmy dużo plac malarskich i powiesiliśmy mnóstwo rzeczy, od lamp i oznakowania wyjść awaryjnych do wieszaków na płaszcze i lustra. W ten sposób zaoszczędziliśmy tysiące euro.

Rezultat jest doskonały. Nowy klub to nowoczesny budynek w czarno-szarej tonacji. Wewnątrz jest ciepło i miło. Ściany są wykonane z materiału dźwiękochłonnego, ze wszystkich stron są wyjścia awaryjne. Reasumując, budynek spełnia wszystkie wymagania.

CENTRUM MŁODZIEŻOWE „De Buren”

Państwo członkowskie: Niderlandy

Region, okręg: prowincja Flevoland

Nazwa LGD: Flevoland

Ludność: 102 516

Powierzchnia: 1238 km²

Całkowity koszt projektu: 401 025 euro

UE: 120 307 euro

Inne fundusze publiczne: 68 067 euro

Fundusze prywatne: 212 651 euro

Osoba kontaktowa: M. Korterik

Adres PO Box 55 - 8200 AB Lelystad

Tel. (31) 320 26 56 76

Faks (31) 320 21 35 66

E-mail: Mireille.Korterik@flevoland.nl

Internet:

www.leaderplus.nl/

www.flevoland.nl/europa

Zdjęcie przekazała niderlandzka instytucja zarządzająca

Finansowanie z Leader+ i włączenie lokalnej społeczności

Jongeren 19Nu zostało utworzone w konsekwencji połączenia trzech stowarzyszeń młodzieży wiejskiej. Stowarzyszenie zrzesza 650 członków w wieku od 16 do 30 lat. Większość członków pochodzi z 10 wsi położonych w okolicy Emmeloord, ale od czasu otwarcia nowego klubu wzrosło również zainteresowanie Emmeloord.

– Taką mieliśmy nadzieję – mówi Johan Fuite. – Od czasu otwarcia zyskaliśmy dodatkowych 70 członków.

Członkowie zorganizowali szereg imprez w celu sfinansowania projektu, na przykład aukcję, na której uzyskali 57 tys. euro. Oprócz dotacji z Leader+ stowarzyszenie otrzymało finansowanie od gminy i od licznych sponsorów lokalnych.

– Lokalna społeczność była dla nas naprawdę szczodra – mówi Johan Fuite. – Sponsorami są często byli członkowie, stąd silne poczucie zaangażowania.

Oprócz sali głównej klub *De Buren* ma również świetlicę, z której często korzystają własne stowarzyszenia oraz kluby z zewnątrz.

– Raz w miesiącu jest impreza, często z zespołem grającym na żywo, czasem klubujemy w niedzielę – mówi Johan Fuite. – Chodziło nam głównie o to, aby mieć budynek, w którym możemy się spotkać, żeby nie musieć spotykać się w czyimś domu lub wynajmować pomieszczeń. Dla wszystkich poniżej 20 roku życia centrum młodzieżowe na polderze to fantastyczna rzecz. Młodzi ludzie po 20-tce często mają prawo jazdy, więc mogą pojechać się rozerwać gdzieś indziej. Ale i oni przychodzą na imprezy. Kiedy organizujemy imprezę, zawsze jest tłum.

– Ten projekt ma unikalny i pouczający charakter – zauważa Johan Fuite. Kiedy wędruje po budynku, czasem nadal wydaje mu się nierealny. Sam już trochę zdystansował się od całego projektu. – Po otwarciu budynek już nie jest nasz. W czasie budowy stanowiliśmy bardzo żyty klub, a teraz jest dla wszystkich. Stąd moje mieszane uczucia – śmieje się. Niemniej jednak przewodniczącego szczególnie cieszy, że wszystko tak dobrze się toczy oraz że teraz Noordoostpolder ma nowe miejsce rozrywki dla młodzieży.

NOWE PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE

Kraj w centrum uwagi: Republika Czeska

Sytuacja bieżąca

Republika Czeska ma powierzchnię 78 866 km² i 10,3 mln ludności, przy średniej gęstości zaludnienia 130 mieszkańców na km². Około 75% ludności mieszka na obszarach wiejskich, grunty orne stanowią nieco ponad połowę całkowitej powierzchni kraju. W styczniu 2000 r. ok. 25% ludności Republiki Czeskiej mieszkało w osadach wiejskich do 2 tys. mieszkańców. W latach 1991–2000 nastąpił niewielki wzrost liczby ludności na wsi w porównaniu z jej zmniejszeniem na obszarach miejskich.

Rolnictwo odgrywa ważną rolę w rozwoju wsi. Zmiany instytucjonalne i strukturalne, jakie zaszły w sektorze rolnym w ciągu ostatniej dekady, również pogorszyły warunki społeczno-ekonomiczne, czego przejawem jest wysoka stopa długotrwałego bezrobocia, wyludnienie pewnych obszarów i osłabienie rezerwy na usługi i infrastrukturę. W porównaniu do gospodarki krajowej jako całości struktura wiekowa pracowników sektora rolnego jest znacznie mniej korzystna, niższy jest odsetek zatrudnianych kobiet i robotników wykwalifikowanych, przy czym struktura zatrudnienia w rolnictwie wykazuje znaczne różnice pomiędzy regionami.

Rozwój wsi i rolnictwo wielofunkcyjne

W ramach Wspólnotowych Ram Wsparcia realizowanych jest pięć programów operacyjnych (PO), w tym program rozwoju wsi i rolnictwo wielofunkcyjne. W latach 2004–2006 ten program operacyjny jest współfinansowany z sekcji orientacji EFOGR oraz Instrumentu Finansowego Orientacji Rybołówstwa (FIFG). Jego celem ogólnym jest podniesienie wydajności sektora rolnego pod względem szeroko pojętej

gospodarki, z uwzględnieniem następujących czynników: zatrudnienie, ochrona środowiska, trwały rozwój w rolnictwie, gospodarka leśna i wodna oraz wysokiej jakości przetwórstwo produktów rolno-spożywczych.

W kontekście czeskiego narodowego planu rozwoju ten PO jest zbieżny z obecną polityką rozwoju regionalnego i rozwoju wsi, ponieważ wspiera zabezpieczenie bezpieczeństwa i jakości żywności, tworzenia nowych miejsc pracy na obszarach wiejskich, równości mężczyzn i kobiet oraz poprawy stanu środowiska.

Działania typu Leader+ w Republice Czeskiej

Dnia 1 maja 2004 r. Republika Czeska została pełnoprawnym członkiem Unii Europejskiej wraz z dziewięcioma innymi krajami (Cypr, Estonia, Węgry, Łotwa, Litwa, Malta, Polska, Słowacja i Słowenia).

Te nowe państwa członkowskie mogą korzystać ze **środków typu Leader**, współfinansowanych z sekcji orientacji EFOGR w ramach programów Celu 1. Przygotowania do środków typu Leader+ w Republice Czeskiej zostały rozpoczęte już w 2002 r. przez organizowanie seminariów i szkoleń; działania podejmowane w tym zakresie były mocno wspierane przez projekt twinningowy Phare.

Obecnie projekt Leader+ został włączony jako środek cząstkowy 2.1.4. do „Programu operacyjnego rozwoju wsi i rolnictwa wielofunkcyjnego”, środki publiczne w kwocie 5 mln euro zostały przydzielone na realizację strategii, a 1,53 mln euro na nabywanie umiejętności (obydwie sumy na lata 2004–2006).

W sumie instytucja zarządzająca otrzymała 30 wniosków. Ich wyborem zajęła się grupa ekspertów wyznaczonych przez Ministra Rolnictwa zgodnie z kryteriami zatwierdzonymi przez Komitet Monitorujący. Jednocześnie Narodowy Komitet Selekcji oceniał strategię i pod koniec grudnia 2004 r., na podstawie sumy punktów przyznanych przez obydwa organy, ustalono 10 najlepszych strategii i pięć strategii alternatywnych.

Umowy wkrótce będą finalizowane, tak aby LGD mogły już rozpocząć przyjmowanie wniosków dotyczących propozycji w ramach poszczególnych strategii.

Instytucja zarządzająca zamierza odbywać regularne spotkania z wybranym LGD w celu ukierunkowania informacji, kontrolowania wydajnego wykorzystania dostępnych środków finansowych oraz monitorowania prawidłowej realizacji.

Wybrane LGD i pola ich interwencji są przedstawione poniżej:

(ES = temat przedsiębiorstwa = nazwa spółki)

LGD: Region Haná:

- Spółdzielnia Rolnicza Těšetice (ES) – Centrum Mechanizacji Těšetice,
- TJ Sokol Těšetice – remont wielofunkcyjnego centrum kultury w TJ Sokol Těšetice,
- Gmina Náměšť na Hané – odbudowa ośrodka zdrowia w Náměšť na Hané,
- Gmina Luběnice – ścieżka rowerowa Luběnice – Těšetice,
- Gmina Slatinice – odbudowa budynku straży pożarnej w Lípy.

LGD: Stowarzyszenie Cywilne Kwiat Ogrodów Bohemii Południowej:

- Zemcheba s.r.o. (ES) – zakup tunelu pasteryzacyjnego,
- Karel Gregora (ES) – zakup technologii destylacji,
- ZEAS AGRO a.s. Rábín (ES) – magazyn paletowy na jabłko,
- František Krump (ES) – zakup opryskiwacza nadmuchowego,
- Mikroregion Chelčicko-Lhenický, związek gmin – nowoczesny system łączności w mikroregionie.

LGD: Microregion Buchlov:

- Břetislav Jakubík (ES) – wino „Jakubík”,
- Gmina Modrá – skansen Modrá – obiekty techniczne i produkcyjne do wyrobu rękodzieła i dla turystów,
- Gmina Tupesy – muzeum ceramiki w Tupesy.

LGD: Český západ – Místní partnerství o.s.:

- Mikroregion Konstantinolažeňsko – oznakowanie ścieżek rowerowych,
- Stříbrský Region – oznakowanie ścieżek rowerowych,
- Římskokatolická farnost OH – konserwacja kościoła św. Jana,
- Válek Květoslav (ES) – konserwacja i zakup maszyn,
- Agrofarmy Bezdrůžice s.r.o. (ES) – zakup maszyn.

LGD: Krajina srdce:

- Obec Borotín – utworzenie rynku zbytu biomasy,
- Liho-Blanice, spol. s r.o. (ES) – budowa punktu referencyjnego w produkcji alkoholu przemysłowego i biogazu oraz stacja biomasy do lokalnego przetwórstwa biomasy,
- Obec Chotoviny – skład i remont linii segregowania tłuczni,
- Dobrovolný svazek měst a obcí MikroRegionu Venkov – włączenie partnera zagranicznego do systemu informacji rynkowej e-wsi.

LGD: Pobeskydí, z.s.p.o.:

- AGRO-DOMINIK, s.r.o. **(ES)** – nowa droga dla mechanizacji rolnictwa,
- TOZOS spol. s r.o. **(ES)** – modernizacja technologii upraw roślin będących surowcem energetycznym,
- Družstvo Raškovice **(ES)** – uprawa i zbiór biomasy,
- Ing. Jan Kopčák **(ES)** – produkcja wiórów drewnianych,
- Czesław Sikora **(ES)**.

LGD: Podještědí:

- DTZ Liberec s.r.o. **(ES)** – remont magazynu,
- Štěpánka Hyklová **(ES)** – sprzęt do hodowli koni arabskich,
- Obec Proseč pod Ještědem – zakup maszyn do kształtowania krajobrazu,
- Stará Dáma Křižany s.r.o. **(ES)** – zwiększenie zatrudnienia i produkcji cydru,
- Obec Křižany – wykorzystanie architektury Luzice do poprawy jakości życia na obszarach wiejskich.

LGD: Region Poodří:

- Obec Suchdol n. O. – remont obiektów kulturalnych i sportowych w gminie,
- AGROSUMAK, a.s. Suchdol n. O. **(ES)** – zmiana technologii utylizacji śmieci,
- ZEMSPOL, a.s., Studénka **(ES)** – rozwiązanie problemów gospodarki odpadami w strefie chronionej Poodří.

LGD: Posázaví, o.p.s.:

- OF ČR Votice o.s – kotłownia-świetlica jako miejsce spotkań, podziwiania natury i kultury,
- Obec Čerčany – park przy domu kultury,
- Jednota Sokol Louňovice pod Blaníkem – budowa ośrodka informacyjnego,
- Jiří Šternberg **(ES)** – zamek Ječniště – remont dachów, fasady i ogrodzenia,
- Obec Chotýšany – zbiornik wodny Židák – prace budowlane i odmulenie.

LGD: Pošumaví, z.s.p.o.:

- Ladislav Švec **(ES)** – pensjonat agroturystyczny „Nad Kapličkou”,
- František Šafanda **(ES)** – Centrum Šafanda,
- Město Kdyně – dom kultury Vítovky,
- Střední zemědělská škola – stacja meteorologiczna.

LGD: Přemyslovské střední Čechy:

- Město Velvary – remont stawu Malovarsky,
- Zem. farma PReš **(ES)** – zakup maszyn do stosowania w rolnictwie,
- Město Libčice n. Vlt. – remont otoczenia basenu na wolnym powietrzu w Libčicach n. Vlt.,
- Město Slaný – remont drogi publicznej w Dolinie.

LGD: Sdružení růže:

- Ing. Blíženec **(ES)** – zakończenie budowy obiektów spółki,
- Město Borovany,
- Obec Pohorská Ves,
- Klášter Nové Hradky – remont komina i dachu krytego gontem,
- Sdružení Růže.

LGD: Vladař, z.s.p.o.:

- Město Toužim – prawo do informacji, aktywne uczestnictwo obywateli,
- BOTEPLUS s.r.o. **(ES)** – modernizacja urządzeń technicznych do usług gospodarczych – zakup maszyn do pielęgnacji łąk i pastwisk,
- Obec Lubenec – mobilny obiekt kulturalno-socjalny,
- Obec Třebeň – nowe okna na wieś – poprawa wyglądu wsi,
- Obec Valeč – współpraca międzyregionalna Chebská stezka.

LGD: Vltava, o.s.:

- PRO – ODPAD, o.s. – zakup młyna do Kompostárna Jarošovice,
- Pomoc Týn n. Vltavou o.s. – spotkajmy się na rynku w Čihovicach,
- Josef Krška **(ES)** – zakup nowego traktora,
- Milena Křišťanová **(ES)** – zakup nowego traktora o mocy 108-140 kW,
- Inž. Miroslav Jiříček **(ES)** – odbudowa budynków gospodarczych.

LGD: Srdce Čech, o.p.s.:

- František Michálek **(ES)** – pług ciągnikowy półzawieszony,
- Svazek obcí mikroRegionu Bratronicko – operacyjne połączenie komputerowe mikroregionów zrzeszonych w o.p.s. Srdce Čech,
- Jaroslav Kohout **(ES)** – odbudowa stajni,
- Svazek obcí Střední Povltaví – stworzenie ośrodka informacyjnego dla związku gmin w Střední Povltaví.

LGD: Rozvoj Krnovska OPS

- Ing. Ilja Miovský **(ES)** – modernizacja instalacji spółki,
- Oldřich Pustka **(ES)** – utworzenie pyłoszczelnej, skonsolidowanej hali przeładunkowej.

Kontakt:

Instytucja zarządzająca Wspólnotowych Ram Wsparcia (CFS)

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
Departament Integracji Europejskiej i Funduszy Strukturalnych
Staroměstské náměstí 6
110 15 Praha 1
Republika Czeska

Dyrektor zarządzający CSF

Arnost Marks;
tel. (42) 224 86 14 24; fax (42) 224 81 29 30
e-mail: arnost.marks@mmr.cz

Seminarium Leader+ w Finlandii

Od lewej do prawej :
Timo Vesiluoma,
Stowarzyszenie Rozwoju
Suupohja
Eero Uusitalo,
Ministerstwo Rolnictwa
i Leśnictwa
Finlandii
Jean-Michel Courades,
Komisja Europejska
Véronique Weyland-
Ammeux, Leader+
Contact Point

Pierwsze zdecentralizowane seminarium Obserwatorium Leader+ odbyło się w Finlandii w dniach 6–10 kwietnia 2005 r. na temat „Nowe *know-how* i nowe technologie na obszarach wiejskich”.

Fińska perspektywa

Choć Finowie są znani jako naród posiadający umiejętności w dziedzinie technologii informacyjno-komunikacyjnych, na seminarium dodatkowo przedstawiono inne obszary związane z jego tematyką. Finlandia nie tylko jest pionierem we wdrażaniu nowych technologii, ale również w sposobie przyjęcia inicjatywy Leader+. W świetle wieloletniej tradycji przemysłu drzewnego i świadomości problematyki ochrony środowiska nie dziwi, że seminarium oferowało bogaty program, w trakcie którego uczestnicy mogli zapoznać się z różnymi projektami finansowanymi

przez Leader+ oraz z podejściem Leader+ w akcji, zwłaszcza innowacyjnością, oddolnością działania, trwałością, najlepszą praktyką, a ponadto współpracą. A to wszystko w stosunkowo niewielkim regionie Ostrobothnia!

O tematyce

Innowacyjny charakter inicjatywy Leader+ opartej na tym temacie centralnym nie tylko łączy się z zastosowaniem nowych technologii na obszarach wiejskich, ale może również oznaczać eksploatację tradycyjnego *know-how* w celu otwarcia rynków zbytu dla nowych produktów lub usług albo nowej wiedzy w zakresie zarządzania terytorialnego. Miejmy nadzieję, że innowacyjne działania, przedstawione na tym seminarium, przyczynią się do dywersyfikacji gospodarki, konkurencyjności i wzrostu gospodarczego na obszarach wiejskich w całej UE. Cele główne seminarium były następujące: wystąpienie skierowane do Lokalnych Grup Działania (LGD) w ramach inicjatywy Leader+, wymiana poglądów i doświadczeń

Zwiedzanie pomieszczeń Kauhajoki Foodpark

Wymierne rezultaty wsparcia przez Leader+

czeń dotyczących ich strategii i programów oraz uruchomienie projektów współpracy ponadnarodowej.

O seminarium

Ponad 120 uczestników, wśród których były LGD Leader+, które zgłosiły szczególne zainteresowanie tematyką seminarium, powitał T. Vesiluoma, dyrektor generalny Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Suupohja. Suupohja, specjalizująca się lokalnie w drewnie, meblarstwie, rolnictwie i żywności oraz systemach automatyki, była doskonałym miejscem za znajomienia uczestników Leader+ z fińską wiedzą specjalistyczną i nowymi technologiami jako warunkami pracy LGD. Program seminarium obejmował również wprowadzenie do pilotażowego projektu ponadnarodowego pod nazwą Transnet, w który jest zaangażowanych osiem regionów w pięciu państwach członkowskich: Irlandii, Finlandii, Niemczech, Włoszech i Francji; celem projektu jest rozwój zdolności wiejskich przedsiębiorców w zakresie eksportu i marketingu za pomocą organizowania sieci kontaktów i szkoleń. Następnie warsztaty dały możliwość przedyskutowania tematyki seminarium, w tym upowszechnienia Leader+ i innowacji w kontekście fińskim, technologii na rzecz dobrobytu oraz nowych technologii w sektorze ITC.

Gospodarzami drugiego dnia spotkania były miasta Teuva, Jurva i Kauhajoki. W Teuva swoje główne działania przedstawiły: ośrodek kształcenia dorosłych TEAK, dom tradycyjnego rękodziela i rzemiosła przemysłowego oraz miejsce testowania nowych technologii obróbki drewna. TEAK, wiodąca spółka w tym sektorze, poinformowała grupę o tym, w jaki sposób oferowane sposoby obróbki stanowią europejską alternatywę dla gatunków z lasów deszczowych oraz jak ta technologia już była stosowana w ramach projektu współpracy ponadnarodowej „Termiczna obróbka drewna irlandzkiego świerka sitkajskiego” (zob. Leader+ Magazine numer 1). Poruszono również takie tematy jak technologia laserowa, kompresja drewna i obróbka termiczna.

W Jurva, w niedawno wzniesionym centrum stolarki Nikkarikeskus, finansowanym ze środków Leader+, które specjalizuje się w projektowaniu i marketingu, przedstawiono

szereg osiągnięć, jakie zostały osiągnięte za pomocą *know-how* i zapoznano z rolą centrum stolarki. Centrum promuje też umiejętności budowy mebli, wystawy oraz szereg usług dla biznesu i produktów. Współpracuje również z technikum znajdującym się w sąsiedztwie.

Foodpark w Kauhajoki, który obejmuje zakład testowy, inkubator przedsiębiorczości i funkcje logistyczne, był miejscem nauki o zastosowaniu nowych technologii w przemyśle spożywczym. Goście dowiedzieli się, w jaki sposób nowe *know-how* zapewnia synergie, które przynoszą korzyści takim funkcjom, jak sprzedaż, marketing, magazynowanie, pakowanie i produkcja.

Współpraca ponadnarodowa stanowiła ważną część programu i w ostatnim dniu zorganizowano cztery krągłe stoły, poświęcone następującym tematom: technologie odpadowe, rozszerzenie Leader+ (w tym nowe państwa członkowskie UE i kraje kandydujące), energia odnawialna i tworzenie sieci. Te zajęcia były szczególnie interesujące dla LGD poszukujących partnerów i projektów w tych dziedzinach. Proces został usprawniony za pomocą sesji indywidualnych, na których doradzano LGD w sprawie rozpoczęcia procesu współpracy oraz pomagano im w zidentyfikowaniu koniecznych kroków związanych z realizacją projektu ponadnarodowego. Wreszcie małe targi współpracy oferowały dodatkowe informacje dotyczące tych czterech projektów jako przykładów najlepszej praktyki.

Dodatkowe informacje na temat prezentacji, warsztatów i wyników seminarium są dostępne na stronie internetowej Leader+: <http://europa.eu.int/comm/leaderplus>

Zespół Stowarzyszenia Rozwoju Suupohja

Finlandia,
6–10 kwietnia 2005 r.

Rękodzielnictwo w Ośrodku Umiejętności i Informacji w Dziedzinie Przemysłu Meblowego w Pohjanmaan Nikkarikeskus

Wizyta w TEAK (Ośrodek Kształcenia Dorosłych Teuva)

Nowy wygląd strony internetowej Leader+

Witryna internetowa Leader+ uzyskała nowy wygląd. Została uzupełniona o kilka nowych opcji, które – w połączeniu z licznymi linkami – sprawiają, że witryna jest kompleksowym narzędziem dla wszystkich zainteresowanych rozwojem wsi w UE, w szczególności inicjatywą Leader+.

Menu na stronie głównej i informacje ogólne są dostępne we wszystkich językach rozszerzonej UE. Informacje specjalne dotyczące inicjatywy Leader+, takie jak programy krajowe, w tym informacje o projektach w ramach inicjatywy i ich lokalnych uczestnikach, są w języku oryginału i po angielsku.

Witryna oferuje odwiedzającym szereg opcji szukania zarówno w części statycznej, jak i interaktywnej. Z części statycznej można dowiedzieć się o takich rzeczach, jak „Kto jest kim” w Leader+ (osoby pracujące w Obserwatorium i Contact Point Leader+ oraz osoby pracujące na poziomie krajowym w poszczególnych państwach członkowskich na rzecz wspierania programów krajowych i regionalnych). Pliki krajowe zawierają podstawowe fakty o różnych programach krajowych Leader+; dokumentację innych programów można uzyskać w sekcjach „Publikacje”, „Biblioteka” i „Archiwum”. Na przykład z „Publikacji” można ściągnąć wiadomości „Flash News” i magazyn Leader+ Magazine, a w bibliotece dostępnych jest szereg dokumentów referencyjnych, obejmujących aspekty programowe, takie jak monitorowanie, ocena, metodologia, współpraca i najlepsza praktyka.

Sekcja „Wydarzenia” zawiera użyteczny kalendarz wydarzeń Leader+, obejmuje imprezy organizowane przez Obserwatorium Leader+, zespoły sieci narodowych oraz inne wydarzenia mogące zainteresować osoby zaangażowane w rozwój wsi. Za pośrednictwem witryny można dokonywać zgłoszeń w trybie on-line na konferencje i seminaria.

Istnieje również możliwość ściągnięcia pakietu promocyjnego dotyczącego Leader+, w tym logo, zdjęć, szablonów i innych praktycznych pozycji.

Leader+ Interactive zawiera zbiór narzędzi dostępu do baz danych, które są tworzone i aktualizowane w celu dostarczania informacji o Leader+ z całej Europy. Tutaj można korzystać z aktualizowanego narzędzia „Wyszukiwanie partnerów” w celu wyszukania partnerów do projektów współpracy, konsultowania baz danych LGD oraz konsultowania samej bazy danych projektów współpracy. Publikacje można abonować za pośrednictwem witryny oraz za pośrednictwem samych publikacji.

Żadna witryna internetowa nie będzie kompletna, jeżeli brak będzie możliwości uzyskania odzewu odwiedzających. Witryna Leader+ nie jest wyjątkiem pod tym względem. Za pomocą przycisku „Contact” można informować Obserwatorium Leader+ o własnych działaniach prowadzonych w ramach Leader+ i zadawać pytania, na które odpowiedź przyjdzie bezpośrednio przez pocztę elektroniczną, chyba że już znajduje się w bazie danych FAQ.

Zapraszamy już teraz!

<http://europa.eu.int/comm/leaderplus>

Leader+ Magazine

Leader+ Magazine jest publikowany trzy razy do roku przez Obserwatorium dla Obszarów Wiejskich.

Leader („Powiązania między działaniami na rzecz rozwoju gospodarczego obszarów wiejskich”) jest inicjatywą wspólnotową uruchomioną przez Komisję Europejską i koordynowaną przez jej Dyрекcję Generalną ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich (Zespół F3). Treść Magazynu Leader nie zawsze odzwierciedla poglądy instytucji Unii Europejskiej.

Zespół redakcyjny: Obserwatorium Europejskie dla Obszarów Wiejskich

Osoba odpowiedzialna prawnie: Athanasios Christidis, Komisja Europejska, DG ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich, Zespół F3, 130, rue de la Loi, B-1040 Bruksela

Autorzy artykułów w tym numerze: Leader+ Działy Sieci Narodowych

Zdjęcia: Prawa autorskie do zdjęć ma Komisja Europejska, chyba, że jest to inaczej zaznaczone na zdjęciu

Zdjęcie na okładce: Zespół Luksemburskiej Sieci Narodowej

Leader+ Magazine jest publikowany w dziewiętnastu oficjalnych językach Unii Europejskiej w nakładzie 35 880 egzemplarzy

Dodatkowych informacji udziela: Leader+ *Contact Point*, 81, Rue du Marteau, B-1000 Bruksela. Tel. (32-2) 235 20 20. Fax (32-2) 280 04 38. E-mail: contact.point@Leaderplus.org, strona internetowa: <http://europa.eu.int/comm//leaderplus>

© Wspólnoty Europejskie, 2005

Przedruk jest dozwolony pod warunkiem podania źródła

Printed in Italy

WYDRUKOWANE NA PAPIERZE NIEBIELONYM

Aby otrzymać dodatkowe egzemplarze Leader+ Magazine

należy wysłać e-mail na adres **contact.point@leaderplus.org** lub wysłać zamówienie faksem lub listownie, podając dokładne dane oraz ilość egzemplarzy i potrzebną wersję językową na adres:

Leader+ *Contact Point*
81, Rue du Marteau
B-1000 Bruksela
BELGIA
Tel. (32-2) 235 20 20
Fax (32-2) 280 04 38

Można również zamówić prenumeratę publikacji Leader+. Aby dodać swoje nazwisko do listy adresowej, należy zarejestrować się on-line, używając jednego z formularzy, które można znaleźć pod następującym adresem internetowym:

<http://europa.eu.int/comm/leaderplus>

Profil Leader+

Nazwa:

Leader („Powiązania między działaniami na rzecz rozwoju gospodarczego obszarów wiejskich”)

Typ programu:

Inicjatywa wspólnotowa

Obszary docelowe:

Leader+ jest skonstruowany wokół trzech działań:

- Działanie 1 – Wsparcie strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego typu pilotażowego, opartych na inicjatywach oddolnych.
- Działanie 2 – Wspieranie współpracy między terytoriami wiejskimi.
- Działanie 3 – Tworzenie sieci kontaktów.

Priorytetowe tematy strategiczne:

Tematami strategicznymi, określonymi przez Komisję dla Leader+, są:

- Jak najlepsze wykorzystanie zasobów naturalnych, w tym waloryzacja miejsc.
- Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich.
- Zwiększanie wartości produktów lokalnych, zwłaszcza poprzez ułatwianie dostępu do rynków dla małych jednostek produkcyjnych poprzez działania kolektywne.
- Wykorzystywanie nowego *know-how* i nowych technologii do zwiększania konkurencyjności produktów i usług na obszarach wiejskich.

Odbiorcy pomocy i kwalifikujące się projekty:

Pomoc finansowa w ramach Leader+ jest przyznawana spółkom, Lokalnym Grupom Działania (LGD), zrzeszającym przedstawicieli sektora publicznego i prywatnego oraz instytucji o charakterze niezarobkowym, których celem jest wdrażanie programów rozwoju lokalnego na swoich obszarach. Leader+ ma na celu pomoc mieszkańcom obszarów wiejskich w rozwinięciu długoterminowego potencjału ich regionu. Promuje on wdrażanie zintegrowanych, wysokiej jakości i oryginalnych strategii dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, a także zachęca do współpracy narodowej i ponadnarodowej. Celem skoncentrowania zasobów Wspólnoty na najbardziej obiecujących lokalnych strategiach, by dać im w ten sposób maksymalne poparcie, finansowanie jest przyznawane na podstawie selektywnego podejścia jedynie ograniczonej ilości obszarów wiejskich. Procedury wyboru są otwarte i rygorystyczne.

W ramach programu rozwoju lokalnego mogą być finansowane projekty indywidualne, które zgodne są ze strategią lokalną. Wszystkie projekty kwalifikujące się do finansowania w ramach Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOGR), Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) kwalifikują się do finansowania z Leader+.

Na poziomie decyzyjnym LGD, partnerzy ekonomiczni i społeczni oraz stowarzyszenia muszą stanowić co najmniej 50 procent lokalnej spółki.

Okres trwania programu:

2000–2006.

Dotacja wspólnotowa:

5046,5 miliona euro, z tego 2106,3 miliona euro (2143,5 miliona po indeksacji w połowie okresu) jest finansowane z Sekcji Orientacji EFOGR, a pozostała część ze składek publicznych i prywatnych.

Urząd Publikacji

Publications.eu.int